Влада – Радам !

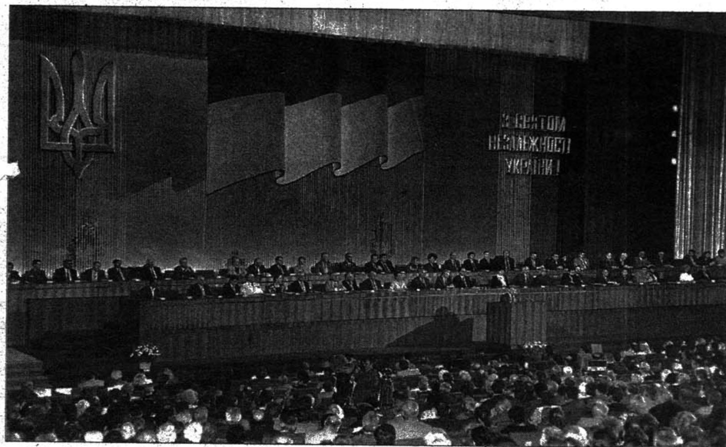
# Голос України

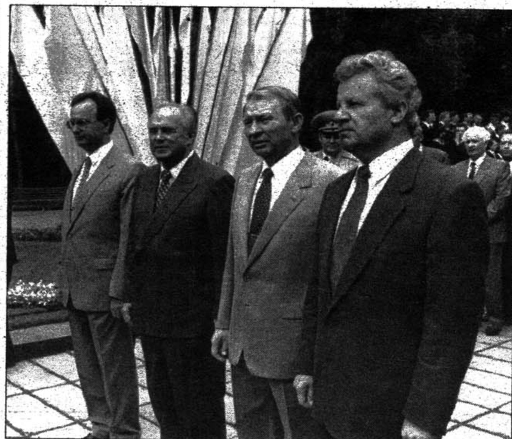
Газета Верховної Ради України



№ 161 (911) ♦ П'ятниця, 26 серпня 1994 року ♦ Ціна договірна

# УКРАЇНО МОЯ! Тебе не можна не любити, тобі не можна не цвісти!





## 24 серпня — три роки незалежності нашої держави

Столиця України древній Київ нагадує великий заквітчаний співочий майдан. Квітковий феєрверк в парках, на вулицях, у скверах, на майданах, небесна ікебана — у височині. Салют, Україно!

23 серпня в Палаці культури «Україна» відбулися урочисті збори представників трудових колективів, громадських організацій, Збройних Сил, Прикордонних військ, Національної гвардії.В них взяли участь представники областей України та Республіки Крим, а також керівники зарубіжних дипломатичних представництв у Києві. У президії зборів — Президент України Леонід Кучма, Голова Верховної Ради Олександр Мороз, Прем'єр-міністр Віталій Масол, Президент Республіки Крим Юрій Мешков, голови ряду обласних Рад, народні депутати, представники уряду, громадських організацій, ветерани. Збори відкрив голова Київської міської Ради народних депутатів Леонід Косаківський. Пролунав Державний гімн України. З доповіддю виступив Голова Верховної Ради України Олександр Мороз.

Святковий концерт того вечора справді настроїв на ліричний лад — щедрі таки на таланти наша земля, народи нашої країни.

Наступного дня, 24 серпня, столиця святкувала піднесено і щиро. Зранку Президент України Леонід Кучма, Голова Верховної Ради України Олександр Мороз, Прем'єр-міністр Віталій Масол, голова Київради Леонід Косаківський поклали квіти до пам'ятника нашому Кобзареві — Тарасу Шевченку. Святкові концерти, масові гуляння, виставки — все це створювало киянам добрий святковий настрій. А в надвечір'я розквітнув Київ салютом. Салют, Україно! Тебе не можна не любити, тобі не можна не цвісти!

**Фото Олександра КЛИМЕНКА.**

## *Постанова Президії Верховної Ради України*

### Про скликання Верховної Ради України

Президія Верховної Ради України **постановляє:**

Скликати другу сесію Верховної Ради України 15 вересня 1994 року в місті Києві.

**Голова Верховної Ради України**
**О. МОРОЗ.**

м.Київ, 23 серпня 1994 року.

## *У комісіях Верховної Ради України*

У Комісії з питань агропромислового комплексу, земельних ресурсів та соціального розвитку села відбулась нарада фахівців з участю керівників Міністерства сільського господарства та продовольства, Міністерства промисловості, Міністерства фінансів та об'єднання «Украгрохім». Йшлося про стан забезпечення сільськогосподарського виробництва мінеральними добривами та засобами захисту рослин під урожай наступного року. Учасники розмови констатували, що обсяг поставок «вітамінів для поля» за останній час, на жаль, різко скоротився. Зокрема, в серпні одержано менше половини від наміченого фосфорних, 62 відсотки азотних і калійних добрив. Щоб виправити такий стан, запропоновано ущільнити графіки вивезення наявних на заводах міндобрив. Хімічним підприємствам відповідно дані рекомендації щодо оперативного відвантаження продукції згідно з цими графіками та за прямими угодами з господарствами. Сільським виробникам порадили швидше формувати спеціальний рахунок № 386, за яким буде проводитись оплата за мінеральні добрива та засоби захисту рослин.

## *Контроль за кожним доларом*

Голова Верховної Ради України О. Мороз прийняв Надзвичайного і Повноважного Посла США в Україні У. Г. Міллера. Бесіда була присвячена економічним питанням, у першу чергу — проблемі ефективного використання кредитів та інших засобів валютно-фінансової допомоги нашій державі з боку США.

Олександр Мороз підкреслив необхідність розробки конкретних проектів співробітництва і чіткої адресності грошей, які надходитимуть. Пріоритетами тут мають стати ядерне роззброєння, конверсія, продовольчо-переробна галузь, будівництво житла, енергетична система України. На думку О. Мороза, сторонам слід розробити струнку структуру обопільного стеження за витрачанням інвестицій. «Має бути чітке державне око і України, і США», — підкреслив Голова Верховної Ради.

О. Мороз і У. Г. Міллер домовилися, що українські експерти і представники Посольства США негайно розгорнуть роботу в цьому напрямі, а восени ознайомлять зі своїми розрахунками делегацію Сенату США, яка прибуде в Україну. Проекти і структура стеження за ефективністю інвестицій будуть погоджені з найвищим законодавчим органом США — Конгресом. Під час бесіди обговорювалися також організаційні питання, пов'язані з майбутнім візитом Голови Верховної Ради України до Сполучених Штатів.

## *Про співпрацю двох країн*

У вівторок, 23 серпня, відбулась консультативно- ознайомча зустріч першого заступника Голови Верховної Ради України Олександра Ткаченка з Надзвичайним і Повноважним Послом ФРН в Україні Александером Арно. Йшлося про розширення співпраці двох країн у всіх життєвих сферах, насамперед — в економічній. Зокрема акцентувалась увага на поглиблення взаємин в агропромисловій галузі.

О. Ткаченко розповів гостеві також про роботу Верховної Ради. Відзначалось, що вона зосередила зусилля на вдосконаленні законодавчих основ для виходу України з кризи, поліпшення соціальних умов життя людей.

Посол виклав своє бачення можливостей ФРН щодо подальшого сприяння Україні в ринковій перебудові господарства, подякував за прийом.

## *Севастопольська міськрада визначилась*

23 серпня сесія Севастопольської Ради на своєму пленарному засіданні визнала російський правовий статус Севастополя 36 голосами проти 6, підтвердивши тим самим свою позицію щодо Севастополя як головної бази ЧФ Російської Федерації.

Прийнято звернення до президентів України і Росії, Голови ВР України та голів Державної Думи і Ради Федерації, в якому висловлюється прохання «прийняти виважене рішення про російський федеральний статус міста Севастополя і остаточно вирішити проблему ЧФ». На сесії сформована делегація для участі в україно-російських переговорах з цього приводу.

За словами голови Севастопольської громадської ради Юрія Тимощука, прийняте рішення — це спроба зірвати переговори з поділу ЧФ.

## *Думка Президента України*

24 серпня у севастопольському аеропорту Бельбек сів літак, на борту якого перебували Президент України Леонід Кучма, Голова Верхової Ради України Олександр Мороз та Президент Республіки Крим Юрій Мєшков, який супроводжував керівників держави на відпочинок після того, як узяв участь у святкуванні Дня Незалежності України.

«Рішення сесії севастопольської міськради про визнання російського правового статусу Севастополя є неправочинним», — заявив журналістам Президент України Леонід Кучма. За його словами, він звернеться до депутатів міськради з проханням переглянути це рішення.

# Доповідь Голови Верховної Ради України О. О. Мороза

## на урочистих зборах, присвячених 3-м роковинам з дня проголошення незалежності України



Шановні учасники урочистих зборів !

Дорогі співвітчизники !

Щиро і сердечно вітаю вас із святом незалежності України !

Ми втрете відзначаємо цей день, і кожного разу це мало свої особливості. Від романтизму й ейфорії до стурбованості труднощами перехідного періоду, до розуміння того, що ці труднощі тепер досягають такого масштабу, що викликають потребу відповісти на одвічне питання: бути чи не бути?

Бути чи не бути українській державі.

Тому не стану нагадувати, скільки держав визнало Україну, які її атрибути ми відстояли і закріпили, яких успіхів досягли. Вважаю доречним на нинішньому зібранні зосередитися на кількох загальних проблемах, які постали перед нами і потребують чіткого визначення шляхів їх вирішення як з боку політичного керівництва, державних і господарських структур, так і всієї громадськості.

Передусім вихідною позицією вважаємо вибір народу 1-го грудня 1991 року. Якраз народу, а не окремих партій, громадсько-політичних, владних чи регіональних утворень. Це важлива обставина, бо саме вона робить незалежність України історичною об'єктивністю, яку ніхто не має права ігнорувати. Безперечно, тому передував Акт, проголошений 24 серпня, але він лише зафіксував напрям суспільної орієнтації в Україні. Зафіксував точно, і в тому велика заслуга Верховної Ради минулого скликання.

Прискорення руху за такою суспільною орієнтацією залежало від багатьох факторів, у т.ч. і від серпневих подій 1991 року в Москві. Тепер, коли суть тих подій усе більше проступає як добре продумана її учасниками комбінація, пора будь-кому в Україні та за її межами припинити спекуляції довкола визначень «державний переворот», «путч» тощо.

Пора, бо, прикриваючись згаданими аргументами, у нас подекуди продовжують зводити політичні рахунки, утискувати права громадян, їх організацій, газет. Така «пришибеєвщина» нічого спільного не має з необхідністю виховання патріотизму у громадян України. Вона нічого не додає незалежності нашої держави. Бо незалежність, повторюю,— об'єктивність, даність, вручена нам народом на грудневому референдумі. Вона вище політичних торгів щодо т.зв. «перевороту» і вище міркувань тих «розумних» (заднім числом), котрі продовжують уявно переставляти тогочасні владні фігури, шукаючи персональні причини розвалу Союзу РСР.

Справа ж не в аналізі причин,— то клопіт істориків. Справа в тому, що Україна розпочала становлення і повинна стати державою, тобто системою, здатною до самовиживання, самовідтворення у всіх її складових: цілісності території, відтворенні населення, відтворенні економіки, виживанні і розвитку національної культури, стійкості і стабільності соціальних структур (територіальних, класових, етнічних, політичних, релігійних, професійних, сімейних тощо).

Досвід трьох років показав, що зробити це нелегко, але й підтвердив, що дії держави як системи, дії посадових осіб в усіх її ланках (всебічні і різнопланові) повинні підпорядковуватися високій меті — збереженню і розвитку суверенітету в ім'я кращого життя народу.

Серед багатьох важливих проблем, котрі чекають вирішення, сьогодні на перше місце варто було б поставити проблему єдності суспільства, злагоджених дій усіх гілок влади.

Чи є на те добра воля їх представників? Можна сказати, є. В одному відрізку часу, на одних прагненнях виборців сформовані Верховна і місцеві Ради, обраний Президент, доукомплектовується Кабінет Міністрів. Спільна заява Президента, Голови Верховної Ради і Прем'єр-міністра — не популістський жест, а підтвердження нашого розуміння проблеми єдності в цей складний для держави і народу час.

Тому викликає подив прагнення деяких політичних кіл обов'язково вбити клин між найвищими ланками влади. Вражає заповзятливість кількох «абсолютно незалежних» газет, котрі, виконуючи (скажемо: чиєсь) соціальне замовлення, накидаються на будь-які документи, прийняті законодавчою владою, щоб знайти там бодай щілину для підбурювання протистояння. Закликаючи раз за разом громадян України «витравити в собі раба», деяким політичним активістам і представникам «четвертої влади» пора позбутися філістерських звичок. Вони дорого можуть обійтися суспільству.

(А щодо сварки між вищими посадовими особами держави, то, спираючись на нашу спільну думку, хотілося б повторити слова старого одеського єврея, котрий на запитання сусідів з комунального будинку «Як поживаєте?» відповів «Не діждетесь!»).

Останнім часом у засобах масової інформації прискіпливо аналізуються варіанти форм державного устрою в Україні: парламентсько-президентська чи президентсько- парламентська республіка. Слід визнати, що це доволі схоластична дискусія, в аргументах якої не варто використовувати чужий досвід, так би мовити, у чистому вигляді. Не варто, бо у президентській республіці Франції, наприклад, не так як у нас формуються органи влади регіонів, а у Німеччині чи Австрії, де вони формуються подібним чином, ключовою ланкою у виконавчій владі є уряд, що також не збігається з нашою ситуацією.

Та й справа не в формі державного управління, а в його ефективності. Певен: при всій складності потрібного Україні механізму влади Президент і Верховна Рада знайдуть його оптимальний варіант. Варіант для нашої держави,— щоб сильною була і виконавча вертикаль, і зміцнювалися позиції та взаємодія Рад усіх рівнів, а головне, щоб при цьому торжествував закон. А назву цього варіанта придумаємо пізніше. Тому не треба називати відомі укази Президента «серпневою революцією», бо вони справді випливають із нашої спільної концепції посилення виконавчої влади.

Звичайно, єдність суспільства залежить не лише від згоди на вищих поверхах влади. Нам треба уникати найменших проявів протистояння на регіональній, національній, мовній, релігійній основі, уникати деформацій стосовно нашого історичного минулого.

Не все тут просто, занадто складну маємо спадщину. Проте з усією переконливістю можна ствердити: у нас немає ніяких об'єктивних передумов для міжнаціональних чи регіональних суперечностей, а тим паче конфліктів. Україна в оптимальній мірі об'єднана в своїх історичних етнічних межах. За спільною згодою народу ми хочемо збудувати вільне, справедливе, соціально зорієнтоване суспільство, в якому не повинно бути місця для дискримінації ні за регіональними, ні за національними ознаками.

Наше законодавство відповідає міжнародно-правовим нормам і принципам забезпечення прав і свобод особи і громадянина незалежно від їх національної, релігійної належності чи місця проживання людини. Скрізь, де б не були громадяни України, якщо вони справді щиро люблять свою землю, свій край, якщо вони хочуть добра собі і своїм дітям, вони повинні поважати одну із головних складових державного суверенітету — територіальне верховенство держави, що означає владу її як вищу владу стосовно всіх осіб і організацій, що знаходяться на території держави.

Притому територіальне верховенство держави не виключає певних винятків у законодавстві відносно деяких категорій осіб чи територій, не означає жорсткої централізації державної влади. Навпаки, цілісність держави буде посилювати господарська і соціальна самостійність регіонів. В тому заінтересовані і центральні, і місцеві органи влади. Вже восени, під час підготовки законів, що стосуватимуться місцевої влади, бюджету, податків та інших, ця обставина буде враховуватись. Центр буде з повагою ставитися до відносної самостійності регіонів, але рішуче протидіятиме будь-яким сепаратистським проявам.

У цьому зв'язку вважаю потрібним виділити так зване кримське питання. Вірю, що Верховній Раді Криму, виконавчій владі на чолі з Президентом автономії вистачить мудрості для того, щоб самостійно відсіяти від справді виняткових інтересів півострова вульгарний сепаратизм і політичний авантюризм. Не торкаючись окремо ні справи Чорноморського флоту, ні ситуації з поверненням депортованих народів, ні статусу специфічного славного міста Севастополя, ні енергетичної, водної, фінансово-господарської залежності регіону, ні безлічі супутних, характерних лише для цього благословенного краю проблем, треба визнати, що вони досить поверхово аналізувалися загальнодержавними органами влади.

Це правда. Але правда і те, що згадані і незгадані проблеми вміло використовуються як в Україні, так і за її межами для справ, які розходяться з інтересами нашої держави і які, до речі, абсолютно не сприяють задоволенню інтересів переважної більшості кримчан.

Правда і те, що в Криму з усією очевидністю проявляється одна з найбільших загроз для нашого суспільства — вплив криміналітету на перебіг подій, перетворення населення в заложника мафіозних кланів і груп. Мусимо відверто про це говорити, хоч просто для розмов часу уже немає. Треба рішуче діяти, виконуючи вимоги законодавства та одного з перших Указів Президента щодо боротьби з організованою злочинністю.

А ще в контексті проблеми єдності суспільства і «кримського питання» треба визнати, що визріло воно не тільки на півострові (не чіпаю всесвітніх режисерів дійства, що відбувається на територіях держав, котрі входили недавно до СРСР). Визріло воно і стараннями доморощених ура-патріотів, «наставників» любові до України, безапеляційних тлумачів її складної історії. Якщо всі ми скоріше зрозуміємо, що це моральна розплата за примітивно, по-хуторянськи втілювану ідею державності, тоді вже наявні втрати вдасться компенсувати. Якщо ж такого розуміння і далі не буде, суспільство може зазнати не лише моральних втрат. Цього, як ви розумієте, допустити не можна і це не буде допущено.

Ми торкаємося тепер кримського питання, бо воно найбільш рельєфно, в сконцентрованому вигляді впливає на суспільні настрої. Але в різній мірі такі питання характерні для багатьох регіонів України. Це ще раз підтверджує важливість дотримання всіма ланками державної влади, всіма політичними, професійними і громадськими структурами принципу територіального верховенства держави.

Єдність суспільства значною мірою залежить від місця в ньому і ролі інтелігенції, розвитку національної культури, духовного життя народу, що нині як ніколи має бути консолідуючим фактором.

Здавалося б, ми достатньо доклали зусиль для того, щоб закласти відповідну законодавчу базу для розвитку освіти, науки, культури, для реалізації принципів свободи слова, свободи совісті та права громадян на інформацію. До речі, не випадково нинішня Верховна Рада одним з перших розглядала питання про стан науки та науково-технічного прогресу.

Розпочався процес відродження української національної культури, мови, духовного, культурного розвитку всіх національностей, що живуть в Україні. Усунені безпідставні обмеження у релігійно-церковній сфері. Це створювало об'єктивні умови для злагоди в суспільстві, запобігало виникненню конфліктних ситуацій.

Однак не можна не бачити й суперечливості цих процесів, того, що ця сфера знаходиться в тяжкому стані. На межу зникнення відкинутий український кінематограф, занепадає книговидавнича справа. Мільйони громадян не в змозі реалізувати конституційне право на доступ до кращих надбань національної й світової культури, об'єктивної інформації. В сфері культури нерідко панують сірість, середняки, галаслива політизована бездарність.

І причини такого становища не лише в кризі економіки, але і в тому, що держава в ряді випадків втратила свій вплив у сфері, яка формує суспільні настрої і тенденції.

Справа в тому, що дуже багато тут залежить від суб'єктивного фактора. Не можна далі миритися з тим, щоб ця делікатна сфера суспільного життя використовувалася певними силами у вузькополітичних цілях.

На жаль, це було. Ми це добре пам'ятаємо. І до чого це все призвело? До суб'єктивізму, значних деформацій не тільки в питаннях ставлення до історичного минулого, проблем мови, національної культури, релігії, а й спричинило певне напруження в суспільстві, ознаки регіонального протистояння.

Всі ми високо цінуємо наших учених, письменників, художників, артистів як носіїв духовного потенціалу народу, як виразників його надій і устремлінь, самої його душі. Маючи в своєму генетичному коді інтелектуальні скарби таких геніїв, як Шевченко, Франко, Леся Українка, Грушевський, Вернадський, ми завжди бачили в їх позиціях, у їх літературній спадщині вищий суд і вищу справедливість.

Сьогодні з усією гостротою живого й болісного сприйняття сучасності розуміємо, що за тим стоять не просто блискучий розум і талант. За тим — вища людська совість і надлюдська відповідальність. Немає їх — не буде нічого. Лиш дим людського марнославства й користолюбства.

Тож, несучи в душі повагу до нашої інтелігенції, ми сподіваємося, що вона виконає своє історичне призначення: стане виразником того ідеалу справедливості, який плекає в собі весь народ, а не окремі його верстви, не окремі, часом зашорені у своїх пристрастях політичні угруповання. Що вона докладе всіх зусиль до національного примирення, стане об'єднуючим чинником для наших сучасників у їх пошуку вірної дороги до стабілізації і розквіту нашої України.

Треба, врешті, всім зрозуміти, що необачні дії в духовній сфері приховують у собі серйозні ускладнення взаємовідносин у суспільстві. Якщо ми хочемо злагоди в ньому, то ніхто не повинен грубо тиснути на суспільну свідомість, брати на себе роль пророка у своїй вітчизні, єдиного і непомильного знавця історії, культури, нав'язувати лише своє бачення цих проблем. Такий підхід нехтував важливими складниками національної і світової культури, духовними цінностями і почуттями мільйонів людей, травмував і травмує їх гідність.

Особливо болюче це торкнулося наших ветеранів. Нині треба зробити все необхідне, щоб український народ гідно відзначив 50-річчя визволення України від німецько-фашистських загарбників, 50-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні.

З нашими колегами в Росії, Білорусі ми домовилися разом відсвяткувати ці дати. Адже це була наша спільна велика Перемога. Святкування цих дат має посприяти розвитку у людей, особливо молоді, почуття патріотизму і любові до рідної Батьківщини. Всі можливості нашої культури треба використати для повернення молодому поколінню ідеалів справедливості, високої моральності, поваги до історії своєї держави, до праці як споконвічних цінностей українського народу.

Звичайно, найгострішою проблемою, без вирішення якої годі говорити про будівництво держави, є стан і перспективи економічного розвитку. Ми переконалися, що спроби в прискореному темпі вирішувати політичні питання, не звертаючи уваги на знесилену, позбавлену внутрішніх імпульсів економіку, не можуть бути продуктивними. Підпорядкування економіки політиканству, метання від однієї економічної програми до іншої, захоплення макроекономічними факторами, слабка дієвість державного регулювання економічних процесів, втрата мотивації до ефективної праці внаслідок падіння її престижу різко поглибили кризові явища. Вони охопили всі сфери народного господарства, набули системного характеру. Економічна ситуація стала практично некерованою.

Гостра криза охопила фінансово-грошову систему, паралізувавши внутрішні і зовнішні розрахунки. Україна все глибше затягується до боргової ями. Гіперінфляція знизила за критичну межу життєвий рівень народу. Ми це повинні і розуміти, і говорити про це відверто.

У кінці минулого — на початку нинішнього року Верховною Радою і урядом бу-

ло прийнято ряд невідкладних рішень, спрямованих на пом'якшення кризових явищ і поступовий перехід до стабілізації економіки.

Посилення державного впливу на політику цін, деяке обмеження грошової і кредитної емісії дозволили, принаймні на сьогоднішній день, приборкати гіперінфляцію, стримати темпи зростання цін і тарифів у сфері матеріального виробництва і на споживчому ринку.

Однак слід визнати, що і тепер економічна ситуація, незважаючи на деяке її поліпшення в останні місяці, залишається критичною. Національний доход за січень-липень цього року знизився порівняно з аналогічним періодом минулого року на 22,5 процента. І ви ж добре розумієте, з якими показниками ведеться порівняння.

Загрозливо згортається інвестиційна діяльність. У першому півріччі ц.р. введено в дію лише 4 виробничих об'єкти — менше сотої частини річної потреби. На 33—68 проц. менше, ніж за цей період минулого року, побудовано житла, шкіл, лікарень, дитячих установ, клубів і будинків культури.

Важким є стан справ в агропромисловому комплексі. До відомих уже нам проблем, які сьогодні гальмують сільськогосподарське виробництво, додалася ще одна — посуха. Як наслідок, ряд степових і лісостепових областей, зокрема, Одеська, Миколаївська, Кіровоградська, Херсонська, Вінницька, Полтавська, Волинська, недоотримають значну частину валового збору зерна. В цілому по Україні очікується його зменшення проти минулого року більш як на 10 млн. тонн.

Але навіть за цих умов є змога одержати понад 37 млн. тонн зерна і не менше 10 млн. тонн використати на формування державних продовольчих ресурсів, що відповідає держконтракту і нашим внутрішнім потребам. На 22 серпня заготовлено вже понад 8,5 млн. тонн зерна.

Це досить важливий факт. У нас були й гірші роки, і в недавній час — і голоду не було. Тепер тим більше є можливість обійтися без закупівлі хліба за кордоном, забезпечити людей продовольством. Сталося це завдяки самовідданій праці, справжньому, а не мітинговому патріотизму сільських трудівників. І за це ми їм сьогодні складаємо глибоку подяку.

Хочу нагадати: Верховна Рада прийняла постанову про подолання кризового стану в агропромисловому комплексі і контролює її виконання. Твердо переконаний: якщо ми здійснимо на державному рівні підтримку (не на словах, а на ділі) виробників сільськогосподарської продукції, забезпечимо соціально-економічний розвиток села, то вже найближчим часом вирішимо не лише внутрішню продовольчу проблему, а й закладемо підгрунтя для перетворення України в стабільного експортера продукції сільського господарства.

Звичайно, для повного подолання спаду виробництва потрібен час. Негативні тенденції треба якнайшвидше перебороти. На це, як на найголовніше завдання, спрямовуються сьогодні зусилля Президента, Верховної Ради, Кабінету Міністрів.

Враховуючи особливість складу учасників урочистих зборів, скажу кілька слів про столицю і столичну область. Тенденції соціально-економічного розвитку тут аналогічні тим, які мають місце в цілому в країні. Але помітні обнадійливі моменти.

Незважаючи на труднощі, київська міська влада вишукує і знаходить можливості не лише для розв'язання невідкладних поточних проблем, а й для розвитку міста. Тут вдалося зберегти, приміром, будівельний комплекс, що дозволило забезпечити темпи будівництва в Києві вищі, і значно вищі, аніж в цілому в Україні. Вживаються енергійні заходи для розв'язання транспортних проблем. Взято курс на підтримку київського виробника.

Міська влада вживає заходів для соціального захисту населення, здійснює адресну допомогу найменш захищеним його верствам.

Звичайно, Київ як столиця суверенної держави потребує особливої уваги. Тому необхідно прискорити роботу по підготовці закону про столицю України. Його прийняття дозволить Києву самостійно і ефективніше вирішувати всі питання місцевого значення.

Водночас хотілося б сподіватися, що різні ланки влади міста будуть тісніше співпрацювати при вирішенні соціально-економічних проблем столиці. Ми всі бажаємо шановним киянам плідної і дружної роботи.

Добрих слів заслуговують і трудящі Київської області.

За несприятливої погоди і фактичної втрати державної підтримки більшість господарств виростила і зібрала непоганий урожай. В цілому область намолотила з кожного гектара більше 35-ти центнерів зерна (це істотно вище, ніж у середньому по Україні) і матиме валовий збір понад 1,6 мільйона тонн. Є повна можливість справитися з обсягами державного контракту, задовольнити і внутрішні потреби області.

Просив би через вас, шановні учасники зборів, передати всім трудящим столичного регіону слова вдячності і поваги за витримку, розуміння ситуації, відповідальне ставлення до своїх обов'язків.

Безперечно, навіть зроблений побіжний аналіз стану справ в економіці потребує відповіді на запитання, що хвилюють всіх громадян України:а що далі, які наміри влади?

Розробивши і схваливши Основні засади і напрями становлення економіки України в кризовий період, Верховна Рада України нового скликання відповіла, зрештою, на запитання, що ж ми будуємо.

Стратегічною метою соціально-економічних перетворень в усіх сферах життя є виведення України на шлях побудови суспільства з багатоукладною, соціально зорієнтованою економікою при реальному підпорядкуванні держави інтересам трудящих.

Передбачається, що соціально-економічні перетворення здійснюватимуться поетапно.

Уже на початку другої сесії Верховна Рада має прийняти пакет законів, які дали б можливість розблокувати виробництво, подолати платіжну кризу, створити умови виробничникам для відновлення нормальної роботи. Мова йде передусім про докорінні зміни в податковому законодавстві, реформування фінансової і грошово-кредитної системи, збалансування торговельно-платіжних відносин з зарубіжними країнами, насамперед з Росією і Туркменистаном.

І, нарешті, йдеться про створення валютного резерву для проведення грошової реформи. У цьому напрямі працюють тепер уряд і комісії Верховної Ради. Готується конкретна програма, з якою у Верховній Раді виступить Президент.

До кінця 1995 року необхідно забезпечити поступовий перехід від хаотичних економічних відносин до регульованих ринкових, зупинити спад виробництва, започаткувати його піднесення, реалізацію ефективної програми зайнятості. При цьому пріоритети будуть надані, насамперед, агропромисловому комплексу і енергетиці.

Нині вже йде реалізація завдань першого етапу. Зокрема, Кабінет Міністрів у відповідності з повноваженнями, які надала йому Верховна Рада, прийняв ряд постанов, спрямованих на пом'якшення тягаря податків з виробничників. Це буде сприяти зниженню собівартості продукції й послуг, а значить і цін.

Звільнено від податку на добавлену вартість будівництво об'єктів виробничого і невиробничого призначення, в тому числі житла та соціальної сфери, побутові послуги населенню, виробництво сировини і матеріалів для лікарських засобів та продукції медичного призначення тощо.

Щоб поліпшити інвестиційний клімат у державі, Національний банк України пішов на зниження процентної ставки по кредитах максимум до 140 процентів. Відповідні межі встановлені й комерційним банкам.

Готується проект законодавчого акта щодо компенсації громадянам України втрат від знецінення грошових заощаджень в установах Ощадбанку і колишнього Укрдержстраху, ряд інших законопроектів, що стосуються соціального захисту населення.

Хочу заявити твердо: і Президент, і Верховна Рада, і уряд не відступлять від обіцяного: держава має знайти спосіб повернення народу того, що, м'яко кажучи, забрала протягом останніх років.

Ми розуміємо, що люди не можуть далі витримувати разючу невідповідність між цінами — з одного боку і рівнем зарплати, пенсій, стипендій та інших виплат населенню — з другого. Наші заходи у соціальній сфері мають бути спрямовані на те, щоб створити такі умови, за яких кожен працездатний міг би своєю працею забезпечити гідний рівень життя собі і своїй сім'ї, а держава взяла на себе турботу про пенсіонерів, інвалідів, багатодітні сім'ї та інші найбільш уразливі категорії населення.

Очевидно, треба продумати механізм довгострокових пільгових кредитів населенню для індивідуального будівництва, кредитів під реально виконані роботи. Зустрічі на Харківщині, в Чернівцях, Львові та інших місцях переконують у тому, що це шлях вирішення багатьох соціальних проблем, поліпшення демографії, підтримки, зміцнення сім'ї.

На другому етапі згаданих заходів (до кінця 1997 року) передбачається стабілізація соціально-економічного становища, що має зумовити підвищення життєвого рівня народу.

Завданням третього етапу є завершення структурної перебудови, формування ефективної, конкурентоздатної національної ринкової економіки, розробка та впровадження найсучасніших технологій, наближення життєвого рівня громадян України до стандартів економічно розвинутих країн.

Я назвав лише стратегічні орієнтири. Якщо говорити коротко, то наша соціально-економічна політика полягає ось у чому.

Ми за перехід до ринкової економіки. Але реформи мають здійснюватися не в ім'я реформ, а для підвищення добробуту народу. Головним має бути принцип не людина для держави, а держава для людини. Цілком очевидно, що реформи підуть лише тоді, коли вони будуть зрозумілі і підтримані народом.

Ми за стабілізацію економіки в найближчий період і посилення регулятивної ролі держави, а не за життя за принципом «куди вивезе».

Ми за приватизацію, але в інтересах більшості людей і держави. Ми проти відвертого розкрадання народного добра, надбаного поколіннями. Тому й хочемо розібратися в практиці приватизації, з'ясувати, хто і що приватизує і за якою ціною. Це має знати наш народ. Бо не важко здогадатися, хто скористається майном держави в час, коли знецінені виробничі та інші фонди, коли більшість людей не зводить кінці з кінцями, коли немає власної грошової одиниці. То чию ж валюту ми збираємося кріпити своїм майном? Сподіваюся, люди добре розуміють, кому потрібен гвалт довкола постанови Верховної Ради щодо приватизації.

Так само чути галас щодо валютного регулювання, хоч виявляється, що і Президент з Кабінетом Міністрів, і Верховна Рада з Національним банком однаково в принципі ставляться до питання регульованого курсу, до захисту інтересів експортерів, виробничників, а не сучасних великих комбінаторів.

Ми за посилення соціального і правового захисту громадян України і за сувору відповідальність тих, хто незаконно збагатився, злочинців усіх мастей, усіх тих, хто порушує правопорядок. Треба, щоб у державі над усе був Закон, який захищає чесну людину, захищає народ, не допускає, щоб його обідрали, як липку. Але декому така постановка питання не до вподоби, бо обмежує можливості для незаконного збагачення і відмивання награбованого капіталу.

Переконаний, що така політика буде підтримана більшістю народу, консолідує здорові сили суспільства на добросовісну працю, відновить у громадян довір'я до держави.

Ще однією актуальною для нинішнього періоду державного будівництва проблемою є активізація зовнішньої політики України.

Ми помічаємо, що, як не дивно, у контексті міждержавних стосунків Україна знана у світі скоріше як держава, що чомусь нібито не хоче позбутися ядерної зброї, що сумнівається в необхідності приєднання до Договору про її нерозповсюдження. Створення з України образу сучасного майже агресора виявляється зручною перевагою для представників світового співтовариства в контактах з Україною. Забувається, що ми — співзасновники ООН, 50-річчя якої відзначатиметься наступного року.

(До речі, й ініціатива ця офіційно зафіксована у нас, в Криму під час Ялтинської конференції, що могло б бути підставою для відповідної міжнародної акції з приводу і самої історичної конференції, і річниці створення Організації Об'єднаних Націй).

Сказано це, так би мовити, в дужках. Бо міжнародним співтовариством, для спокійного розвитку якого Україна зробила небувалий в історії цивілізації крок — поступилася своєю збройною могутністю, — цим співтовариством іноді забувається, що нам цей крок дорого коштує, що нам потрібна не абстрактна допомога, а компенсація втрат. Нам потрібне сприяння в налагодженні рівноправних економічних зв'язків. Потрібні зустрічні кроки інших держав для зниження рівня небезпеки збройних конфліктів.

Як президенту парламентської асамблеї країн Чорноморського басейну мені здається, що Україні доцільним було б виступити з ініціативою про перетворення Чорного моря в зону миру, де б жодна держава не тримала військових засобів наступального, агресивного характеру (найперше військово-морських). Мова про те, що зусилля держав потрібно зосередити на захисті хисткого екобалансу Чорного моря, втрата якого може обернутися катастрофою для значної частини цивілізації.

Певна річ, посилення міжнародних позицій України не станеться само по собі чи з благодійництва наших близьких чи далеких сусідів. Нам самим слід вести активну політику, використовуючи для цього інструментарій багатьох міжнародних інституцій — політичних, економічних, гуманітарних, екологічних. Треба, зокрема, вчитися взяти те, на що є політична згода інших держав. Треба скористатися з інтересу, який традиційно або перспективно для багатьох держав знаходиться в Україні. І розуміти, що міжнародна сфера державотворення не терпить поквапливості, непродуманості, політичної кон'юнктурщини.

Особливо це стосується сусідських відносин з Росією, Білоруссю, Молдовою, іншими країнами СНД, а також з державами Центральної та Східної Європи.

Росія, Білорусь не можуть бути тільки північними сусідами України. Сама історія розпорядилася так, що нас зв'язують тисячі зримих і незримих ниток, які неможливо розірвати штучними бар'єрами, політичними й ідеологічними догмами.

Трирічний досвід суверенного розвитку країн СНД переконливо свідчить, що незалежність і самостійність не повинні й не можуть перешкоджати розвиткові всебічних економічних, гуманітарних і політичних відносин.

Сьогодні ми підійшли до того порога, коли повна нормалізація відносин між нашими державами стала очевидною необхідністю. Ми рішуче виступаємо, зокрема, проти конфронтації з Росією з приводу Чорноморського флоту, яка постійно провокується політиками національ-шовіністичного толку обох країн.

Саме такі підходи використовуються при підготовці повномасштабного договору між Росією і Україною, який має бути підписаний найближчим часом.

Звичайно, це не означає зменшення нашої активності щодо участі в системах загальноєвропейської та глобальної безпеки, не означає відмови від входження в європейське співтовариство.

Хочу тільки додати, що міжнародну політику ми маємо вести на принципах рівного партнерства, розраховуючи, насамперед, на власні сили, — не на чиюсь благодійницьку допомогу. Так влаштований світ. Протягом трьох років незалежності він дав нам з цього приводу переконливі, показові уроки.

Нам потрібно змінити сприйняття зовнішньої політики лише як сфери дипломатії. Для України зовнішня політика — це боротьба за національну безпеку, за економічне виживання. За умови проникнення за кордон (працюючого на нашу державу) українського капіталу. Це боротьба за ринки збуту нашої продукції, за створення українських і змішаних банків за кордоном, спільних фінансово-промислових груп і транснаціональних корпорацій, в т.ч. із залученням їх до процесів законної приватизації у нас в Україні та за її межами. Це участь у ринку боргів, освоєння премудростей, якими обов'язково повинні оволодіти представники незалежної держави.

Для молодої держави в період її становлення надзвичайно важливим завданням є гарантування національної безпеки. Проблем тут надзвичайно багато. Вони пов'язані як із забезпеченням відповідного рівня економічного розвитку, демографічним станом у країні, екологією, так і безпосередньо із захистом прав і самого життя людини, з будівництвом Збройних Сил, забезпеченням максимальної ефективності військового виробництва в умовах проведення конверсії оборонної промисловості при обмеженості фінансових і матеріальних ресурсів.

Як би нам не ло важко, ми будемо будувати свої Збройні Сили на принципах розумної достатності, забезпечувати надійний соціальний захист військовослужбовців та їх сімей, соціальну адаптацію тих, хто звільняється з лав армії.

Насамкінець хочу сказати про одну з найважливіших на сьогодні проблем державотворення — розробку і прийняття нової Конституції України. Пора скоріше покінчити з практикою розбіжностей законів з Конституцією. Інакше ми підірвемо саму ідею законності, посіємо правовий нігілізм і зневіру до самої Конституції. А тому робота над її проектом є пріоритетною серед комплексу тих питань, які належить вирішувати нинішній Верховній Раді.

Подальший хід роботи над новою Конституцією бачиться таким. Після опрацювання її проекту Конституційною комісією він розглядається Верховною Радою і приймається за основу. Принципові положення, з яких вона не дійде згоди (якщо такі будуть), виносяться на Всеукраїнський референдум. Після референдуму формується повний текст Основного Закону.

Згідно з чинною Конституцією він може бути затверджений самою Верховною Радою України. Можна передбачити інші легітимні форми затвердження Конституції, зважаючи на потребу захистити Основний Закон від надмірного втручання законодавчої і виконавчої влади. Гадаю, форму такого захисту ми запропонуємо громадянству нашої держави.

Шановні друзі!

Переконаний, що міцну й незалежну державу ми побудуємо. Але маємо зробити це власними силами, не розраховуючи на чиюсь милість. Це можливо лише тоді, коли в країні будуть мир, злагода, взаєморозуміння, бажання всіх соціальних верств, людей різних політичних поглядів, усіх регіонів працювати спільно на зміцнення нашої єдиної для всіх Української держави, держави злагоди і добра.

Ще раз сердечно вітаю вас, увесь народ України із національним святом незалежності.

Україна є! Україна буде!

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

# Про вдосконалення валютного регулювання

Виходячи з необхідності створення сприятливих умов розвитку зовнішньоекономічних зв'язків, стимулювання експорту, збільшення надходжень у вільноконвертованій валюті в Україну, скорочення обсягів некритичного імпорту і розвитку внутрішнього валютного ринку та з метою встановлення єдиного валютного курсу українського карбованця до іноземних валют за результатами торгів на міжбанківському валютному ринку України **постановляю:**

1. Національному банку України і Кабінету Міністрів України:

забезпечити у другому півріччі 1994 року поступове зближення та уніфікацію офіційного і ринкового валютного курсу українського карбованця до іноземних валют;

визначити та затвердити у десятиденний строк порядок та умови зближення офіційного і ринкового валютного курсу українського карбованця до іноземних валют та механізм встановлення граничних коефіцієнтів відхилення офіційного валютного курсу від ринкового.

2. Установити, що до введення єдиного валютного курсу українського карбованця до іноземних валют порядок застосування офіційного валютного курсу визначається Національним банком України за погодженням з Кабінетом Міністрів України.

Визначення офіційного валютного курсу українського карбованця до іноземних валют проводиться в межах, що встановлюються граничними коефіцієнтами його відхилення від ринкового курсу, і здійснюється Національним банком України за погодженням з Кабінетом Міністрів України з урахуванням рівня внутрішньої інфляції, обсягів грошової емісії, стану платіжного і торговельного балансів України.

3. Національному банку України за участю Кабінету Міністрів України розробити та здійснити заходи щодо збільшення офіційних валютних резервів для підтримки єдиного валютного курсу українського карбованця до іноземних валют. Міністерству зовнішніх економічних зв'язків України з цією метою розробити і затвердити заходи щодо скорочення імпорту.

Кабінету Міністрів України забезпечити проведення переговорів з міжнародними фінансовими організаціями стосовно наближення строків надання Урядові України відповідної фінансової допомоги і кредиту у 1994 році.

4. Відновити з 1 жовтня 1994 року торги іноземною валютою на Українській міжбанківській валютній біржі.

5. Установити, що надходження в іноземній валюті на користь резидентів, які підлягають обов'язковому продажу (50 відсотків від загального обсягу надходжень), розподіляються так:

10 відсотків (за ринковим курсом) — до офіційних валютних резервів Національного банку України;

30 відсотків (за офіційним курсом) — через Міжвідомчий комітет з питань визначення пріоритетів використання валюти;

10 відсотків (за ринковим курсом) — на міжбанківському валютному ринку України.

6. Національному банку України і Кабінету Міністрів України розробити у місячний строк заходи щодо децентралізації міжбанківського валютного ринку України.

7. Кабінету Міністрів України за погодженням з Національним банком України внести у десятиденний строк зміни до Положення про Міжвідомчий комітет з питань визначення пріоритетів використання валюти, які б, зокрема, передбачали, до встановлення єдиного валютного курсу українського карбованця до іноземних валют, порядок придбання іноземної валюти для закупівлі за імпортом газу, нафти, ядерного палива, кольорових металів, засобів захисту рослин і тварин, медикаментів та сировини і матеріалів для їх виготовлення, сплати державного зовнішнього боргу і внесків та платежів за міжнародними договорами України.

Кабінету Міністрів України розробити і затвердити у десятиденний строк Положення про порядок проведення конкурсу контрактів, у якому, зокрема, передбачити встановлення пріоритетів і відповідних нормативів розподілу валюти, порядок експертизи контрактів та критерії їх допуску до конкурсу.

Передбачити також у зазначених положеннях, що використання резидентами валютних коштів не за цільовим призначенням чи з іншими порушеннями умов конкурсу тягне за собою санкції у вигляді штрафу у трикратному розмірі суми, еквівалентної сумі цих валютних коштів, перерахованих у валюті України за ринковим курсом на день здійснення таких операцій, а якщо такими резидентами є державні підприємства — ще й відповідальність їх керівників.

8. Національному банку України за участю Кабінету Міністрів України розробити та затвердити у місячний строк заходи щодо посилення нагляду за додержанням умов і порядку проведення торгів на міжбанківському валютному ринку України, передбачивши при цьому санкції за їх порушення.

9. Кабінету Міністрів України переглянути у десятиденний строк в установленому порядку нормативні строки повернення валютної виручки по експортних контрактах, які б враховували види, форми умов поставок і умов платежів, міжнародну практику з даних питань.

10. Цей Указ набирає чинності з дня його підписання.

**Президент України Л. КУЧМА.**

м.Київ, 22 серпня 1994 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

# Про заходи щодо вдосконалення координації діяльності підприємств гірничо-металургійного комплексу

З метою забезпечення координації діяльності підприємств гірничо-металургійного комплексу, які належать до сфери управління Міністерства промисловості України, а також їх об'єднань та відповідно до пункту 7-4 статті 114-5 Конституції України **постановляю:**

1. Установити, що питання призначення керівників об'єднань підприємств, до складу яких входять підприємства, що засновані на загальнодержавній власності та належать до сфери управління Міністерства промисловості України, вирішує Міністерство промисловості України за погодженням з керівниками підприємств, що об'єднують свою діяльність.

2. Схвалити ініціативу Міністерства промисловості України та керівників підприємств гірничо-металургійного комплексу України щодо об'єднання діяльності ряду підприємств, які засновані на загальнодержавній власності та належать до сфери управління цього Міністерства, і створення виробничо-господарського об'єднання «Металургпром» з розташуванням його керівних органів у місті Дніпропетровську.

Міністерству промисловості України вирішити питання щодо призначення генерального директора виробничо-господарського об'єднання «Металургпром» у порядку, передбаченому статтею 1 цього Указу.

3. Кабінету Міністрів України вирішити в установленому порядку питання щодо:

переведення на роботу до Міністерства промисловості України висококваліфікованих спеціалістів у сфері гірничо-металургійного комплексу з інших місцевостей, передбачивши для цього відповідні ліміти на прописку у місті Києві;

розміщення виробничо-господарського об'єднання «Металургпром» у будинку на площі Леніна, 1 у місті Дніпропетровську.

**Президент України Л. КУЧМА.**

м.Київ, 19 серпня 1994 року.

# ЗАЯВА прес-служби Президента України

Група народних депутатів України звернулась з відкритим депутатським запитом до Президента України Л.Д.Кучми у зв'язку з заявою телекомпанії «Останкіно» про можливе утворення конфедерації чотирьох країн — Росії, України, Білорусі і Казахстану. Подібні твердження з'являються і в інших засобах масової інформації, у яких за відсутності аргументів у хід пускається неправомірне трактування самого факту зустрічей Президента України з керівниками цих країн.

Громадськості України, очевидно ж — і авторам звернення, відома позиція Президента Л.Д.Кучми, який обстоює незалежність, єдність, територіальну цілісність України. Він проти наддержавних структур у рамках СНД, ніколи і ніде не вів мови про створення згаданої конфедерації. А спекуляції на цей рахунок лише загрожують громадянському спокою і єднанню всіх регіонів України, якого прагне добитись Президент.

З іншого боку, авторам звернення годилося б апелювати до джерела інформації, як у цьому випадку — до телекомпанії «Останкіно». Бо навряд чи можна вважати коректним прохання до Президента роз'яснити ситуацію, спростувати чи підтвердити факт, до якого він не має ніякого відношення.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

### Про увільнення О.Слєпічева з посади міністра зовнішніх економічних зв'язків України

Увільнити Слєпічева Олега Івановича з посади міністра зовнішніх економічних зв'язків України у зв'язку з переходом на іншу роботу.

**Президент України Л.КУЧМА.**

м.Київ, 19 серпня 1994 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

### Про увільнення В.Мальцева з посади міністра охорони здоров'я України

Увільнити Мальцева Володимира Івановича з посади міністра охорони здоров'я України у зв'язку з переходом на іншу роботу.

**Президент України Л.КУЧМА.**

м.Київ, 19 серпня 1994 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

### Про увільнення І.Дзюби з посади міністра культури України

Увільнити Дзюбу Івана Михайловича з посади міністра культури України у зв'язку з виходом на пенсію.

**Президент України Л.КУЧМА.**

м.Київ, 19 серпня 1994 року.

## ЗАЯВА Президії Верховного Суду України

Становлення України як незалежної, суверенної, демократичної і правової держави значною мірою можливе лише за умови надійного функціонування узгодженої діяльності всіх гілок влади: законодавчої, виконавчої та судової.

Доктрина поділу влади, у найпростішому розумінні, вимагає, щоб законодавча влада створювала закони шляхом прийняття законодавчих актів, виконавча влада впроваджувала ці закони в життя, а судова влада застосовувала й роз'яснювала зміст законів під час розв'язання конкретних конфліктів та спорів.

Поділ повноважень, як і завдань кожної гілки влади, є ефективним засобом охорони в Україні конституційної демократичної системи.

Адже тільки так можна забезпечити взаємний контроль і взаємообмеження та рівновагу влад. Особливо це виходить з об'єктивної оцінки причин, характеру й масштабів кризового становища в Україні, складної криміногенної ситуації та невпинного зростання злочинності.

Ми підтримуємо тезу Президента України, що для ефективної боротьби з мафіозними силами потрібна сильна державна влада і, зокрема, її виконавча та судова гілки.

Вибори нового складу Верховної Ради України та місцевих Рад народних депутатів, Президента України, оновлення Верховного суду України дають можливість створити сильні гілки державної влади, які могли б реально впливати на всі процеси, що відбуваються в країні, гарантувати права та забезпечити безпеку осіб, не допустити криміналізації суспільства, припинити зростання злочинності за суворого додержання законності.

Президія Верховного суду України розпочала роботу над пакетом законопроектів, що сприятимуть формуванню цілісної судової системи в Україні. Напрацьовані документи до їх розгляду на пленарних засіданнях Верховної Ради плановано обговорити на другому з'їзді суддів України, який відбудеться 20—21 жовтня цього року в місті Києві. В роботі з'їзду візьмуть участь також судді інших країн світу, правники, представники юридичної громадськості України.

Ми повідомляємо, що розроблено проект Основних засад подальшого становлення судової влади як однієї з трьох складових частин державної влади, який направлено для попереднього широкого обговорення.

Розробляння цього проекту зумовлене розумінням нагальної потреби забезпечити реалізацію прав людини, рівність усіх перед законом і судом, невідворотність покарання за скоєний злочин, негайне набрання судовим рішенням чинності, право на апеляційне і касаційне оскарження судового рішення, дію презумпції невинності.

Потрібно створити організаційно нову судову систему з окремими ланками і апеляційно-касаційними інстанціями, що забезпечить спеціалізацію судової діяльності і більш високий професіоналізм та якість розгляду справ, чого ще бракує сьогодні, а також створить умови для рівномірного службового навантаження суддів, розв'яже проблему зволікання та поверхового розгляду судових справ.

Нова якість Верховного суду України забезпечить аналітичну діяльність і розробляння судової прецедентної практики та здійснення найвищого контролю щодо застосування законів у конкретних судових справах в різних судових ланках, розширить можливості для ефективного використання законодавчої ініціативи. Все це в сукупності створить можливість справді реального механізму захисту учасників судового процесу, піднесе авторитет не тільки судової влади, а й авторитет державної влади взагалі.

Будучи переконаними, що побудова справді демократичного суспільства і правової держави можливі тільки через становлення судової влади — рівноправної й міцної поряд з законодавчою і виконавчою гілками влади, ми звертаємося до Президента України Леоніда Кучми, Голови Верховної Ради Олександра Мороза та Прем'єр-міністра України Віталія Масола з цією заявою і розраховуємо на розуміння й підтримку. І передусім на підтримку в проходженні законопроектів про становлення та розвиток судової влади, бо тільки з розв'язанням цих та інших проблем і завдань, що стоять перед судами України, можна буде констатувати: становлення судової системи справді відбувається, як відбувається в Україні становлення й розвиток демократичного суспільства і правової держави.

Київ.
18 серпня 1994 року.

# КОМУ ЦЕ ВИГІДНО?

12 серпня ц.р. 7 канал Одеського телебачення передав інформацію про заяву лідерів політичних організацій, які входять до блоку «Демократична Одеса». В цій заяві говориться нібито про послаблення і навіть ліквідацію кордону з Росією після підписання 3 серпня ц.р. Угоди України і Російської Федерації про співробітництво і взаємодію з прикордонних питань, а також у категоричній формі ставиться питання про відміну цієї Угоди.

Прес-служба Прикордонних військ України повідомляє, що ця заява не має під собою ніякої реальної підстави, в ній перекручена сама суть Угоди, де про спільну охорону кордону з Росією немає жодного слова. Навпаки, Угода спрямована на посилення практичних дій Прикордонних військ України і Російської Федерації у боротьбі з організованою злочинністю на кордоні, виявлення і припинення контрабандного перевезення зброї, боєприпасів, наркотичної сировини, запобігання переміщенню зі Сходу нелегальної міграції, а також неліцензованих вантажів.

Угодою з прикордонних питань покладається відповідальність на сторони за неправомірні дії в прикордонні, забезпечення захисту конституційних прав громадян, їх життя, здоров'я і майнових інтересів.

Таким чином Угода ще раз підтверджує наявність охороняваного кордону між Україною і Російською Федерацією.

Маючи такий кордон по всьому периметру України, Прикордонні війська будують свої взаємовідносини з сусідами на засадах дружби, співробітництва і взаєморозуміння. Іншого на цей час нема і бути не може. Конфронтація на кордоні, до чого закликають деякі політичні діячі, може призвести до непередбачених наслідків, а фальсифікація Угоди України і Росії про прикордонне співробітництво завести в оману український народ і спровокувати нестабільність на кордоні.

Прикордонні війська України створені і діють відповідно до законів незалежної і суверенної держави, і вони не дозволять втягнути себе в амбіціозні політичні пристрасті.

У цьому, на наш погляд, мають бути зацікавлені усі політичні і громадські організації, партії та рухи.

Кордон України є і буде одним з головних атрибутів державності, територіальної цілісності, суверенітету та єдності України.

**Прес-служба Прикордонних військ України.**

# ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ВРУЧИВ ДЕРЖАВНІ НАГОРОДИ

Київ, 23 серпня. (Олексій Петруня — Укрінформ). Напередодні святкування 3-ї річниці незалежності України Леонід Кучма вручив Почесні відзнаки Президента України тим, хто вніс видатний особистий вклад у розвиток економіки, науки, культури, мистецтва, захист конституційних свобод громадян, забезпечення обороноздатності нашої країни.

Вручення нагород розпочалося з сумної ноти. Міліціонера патрульно-постової служби Одеси, сержанта міліції Сергія Ядова нагороджено посмертно. 23-річний Сергій став на шляху озброєного злочинця і ціною власного життя відвернув велике лихо. Почесну відзнаку Леонід Кучма вручив його матері Людмилі Іванівні.

Серед нагороджених — віце-президент Національної Академії наук Віктор Бар'яхтар, підземний прохідник Горлівського шахтопрохідницького управління № 10 Леонід Бондаренко, сільські трудівники Полтавщини і Черкащини Василь Гриценко і Марія Дібровська, художниця Тетяна Яблонська і актор Богдан Ступка. Нагороду було вручено і міністру оборони Республіки Казахстан Єсагадату Нурмагамбетову, який у роки Великої Вітчизняної війни визволяв Україну, а у мирний час немало зробив для зміцнення дружби між нашими народами.

Леонід Кучма тепло поздоровив нагороджених, побажав їм здоров'я та успіхів.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

## Про міністра охорони здоров'я України

Призначити **БОБРОВА** Володимира Олексійовича міністром охорони здоров'я України.

**Президент України Л. КУЧМА.**

м.Київ, 22 серпня 1994 року.

### Міністр охорони здоров'я України В.О.БОБРОВ

БОБРОВ Володимир Олексійович народився у 1943 р. у м. Запоріжжі у робітничій сім'ї. Українець. Доктор медичних наук. Член-кореспондент АН і АМН України. Одружений, має дочку — лікаря. Дружина — доцент кафедри нервових хвороб Українського державного медичного університету ім. О.О.Богомольця.

В 1966 р. з відзнакою закінчив Дніпропетровський державний медичний інститут, в 1968 р. захистив кандидатську, а в 1980 р. — докторську дисертацію.

Пройшов шлях від асистента кафедри внутрішніх хвороб, доцента кафедри госпітальної терапії Запорізького медичного інституту до завідуючого кафедрою терапії і проректора Запорізького інституту удосконалення лікарів ім.Горького.

В 1985 році очолив кафедру кардіології Київського інституту удосконалення лікарів.

З 1985 по 1990 роки — головний терапевт, а з 1990 р. — головний кардіолог МОЗ України.

В 1989 р. колективом інституту на альтернативній основі обраний директором Українського НДІ кардіології ім. М.Д.Стражеска.

В 1990 р. В.О.Боброву присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України», в 1991 році обраний членом-кореспондентом АН України, а в 1993 р. — членом-кореспондентом АМН України.

Обраний головою президії правління Українського наукового товариства кардіологів, президентом Асоціації кардіологів України, а також членом Європейської асамблеї кардіологів.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

## Про міністра зовнішніх економічних зв'язків України

Призначити **ОСИКУ** Сергія Григоровича міністром зовнішніх економічних зв'язків України.

**Президент України Л. КУЧМА.**

м.Київ, 22 серпня 1994 року.

### Міністр зовнішніх економічних зв'язків України С.Г.ОСИКА

ОСИКА Сергій Григорович народився у 1955 р. в м. Києві у родині службовців. Українець. Кандидат юридичних наук. Доцент. Одружений, має сина — студента. Дружина — викладач української мови.

В 1977 р. закінчив факультет міжнародних відносин Київського університету ім. Т.Г.Шевченка, а в 1980 р. — аспірантуру цього ж університету при кафедрі міжнародного права та іноземного законодавства.

В 1981 — 1990 рр. — науковий співробітник, викладач, доцент Київського університету і Українського інституту міжнародних відносин.

В 1991 — 1992 рр. працював старшим і головним консультантом Секретаріату Верховної Ради України, в 1992 р. був також членом Координаційної ради з питань економічної реформи при Кабінеті Міністрів України.

З листопада 1992 р. по вересень 1993 р. — радник Прем'єр-міністра України з питань зовнішньоекономічних зв'язків; з вересня 1993 р. — перший заступник і заступник міністра зовнішніх економічних зв'язків України, а також — заступник голови урядової Комісії з питань співробітництва України з Європейським Союзом і спеціальний представник уряду України при ГАТТ (Генеральна Угода по тарифах і торгівлі).

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

## Про першого заступника міністра внутрішніх справ України

Призначити **БОРОДІЧА** Леоніда Васильовича першим заступником міністра внутрішніх справ України.

**Президент України Л. КУЧМА.**

м.Київ, 22 серпня 1994 року.

## Євразійський союз життєво важливий

**Росія та інші держави СНД — дружні Казахстану. Враховуючи це, я й висунув ідею створення Євразійського союзу, — заявив Президент Казахстану Н. Назарбаєв у Петропавловську. За його словами, до цієї ідеї політики ставляться по-різному, але вона має й багато прибічників. Як вважає Президент, у разі сформування ЄАС зберігся б єдиний простір.**

**Для всіх нас це життєво важливо: створився б союз на зразок європейської інтеграції, де вміло розв'язують загальні й приватні економічні проблеми, сказав він. Держав СНД, які воюють між собою, не повинні приймати до цього союзу. Він повідомив, що недавно вніс пропозицію обговорити питання про формування ЄАС на черговому засіданні керівників держав СНД.**

# Ми в ринку. А ви?

***Ще недавно галузь місцевої промисловості, яка виготовляла тисячі дрібниць, необхідних для дому, вважалася ніби на підхваті. На першому місці стояли гіганти — металургійні, машинобудівні, приладобудівні підприємства.***

***Декларуючи політику турботи про людину, держава чомусь вважала її потреби в прищепках, замках, цвяхах, тощо за справу другорядну.***

***Проголосивши (вже вкотре!) пріоритети: будуємо суспільство для людей, незалежна Україна має дбати про гарантію забезпечення їхніх споживчих інтересів. До певної міри мала б сприяти цьому приватизація галузі місцевої промисловості.***

***Кореспондент «Голосу України» вирішила дізнатися, чим живе нині ця галузь? Та й нагода трапилася: місцевій промисловості України — сьогодні виповнюється 60 років.***

***Отож, пропонуємо читачам інтерв'ю з головою правління концерну місцевої промисловості Євгеном ЗУБОВИМ.***



**— Євгене Сергійовичу, вважається класичною схема: приватизація таких підприємств, як у вашій галузі, це заповнені товарами масового попиту магазини. Я ж, як один з мільйонів покупців, цього не відчула...**

— Уявіть собі, що й ми, як виробники товарів, теж цього не відчули.

— ?..

— Поясню. Ставши добровільним об'єднанням юридично самостійних підприємств ми за чотири роки пройшли шлях від оренди до приватизації переважної більшості підрозділів. Приватизувалися. І що ? Нині намагаємося будувати ринкові відносини в безринковому просторі. Нічого путнього з того не виходить.

**— Чому?**

— Якщо вірити державній політиці, то наша галузь нині найголовніша, бо ми працюємо на людину. Подібні виробники належать до світової еліти. Ми ж, виготовляючи щороку необхідніший товар на 1,5 трильйона карбованців, досі в пасинках. А особливо після приватизації.

Скажімо, ставка банківського кредиту для державних підприємств — 200 відсотків, а для нас — 380. Здійснюється індексація оборотних засобів, але не для акціонерних товариств. Дійшло до того, що нам підвищили плату за користування телефонним зв'язком.

Чому? А ви, кажуть, комерційна структура, бо приватизувалися. Але хіба ми від того стали багатші, чи у нас збільшилися оборотні ресурси? І як тоді бути з законом, який стверджує, що підприємства усіх форм власності мають рівні можливості?

**— І все ж, чого більше у результаті приватизації: плюсів чи мінусів?**

— Незважаючи на те, що плюс лише один — нині ніхто не контролює витрачання фонду зарплати, назад ми вже не повернемося. Але поки що наша галузь ніби випробувальний полігон, на жаль, невмілого державного господарювання. Але навіть за такої ситуації можемо виготовляти стільки товарів, скільки потрібно людям.

**— А скільки їх потрібно?**

— А от це — питання з питань. Раніше товари нам на рік наперед замовляло Міністерство торгівлі. Воно нам диктувало: скільки-то тонн цвяхів, а скільки-то постільної білизни. Нині ми питаємо в державних органів: а скільки і чого вам потрібно? Замовляйте. А вони не знають. І знаєте чому? У нас перестали робити баланси витрат і доходів.

Тому на наших складах нині лежать товари на 350 мільярдів карбованців. Не тому, що не потрібні людям, а тому, що у них немає грошей. Знову ж таки — не секрет, чому їх катма.

Згадаймо: торік уряд тричі директивно підвищував вартість енергоносіїв в 1,5 раза. І щоразу у 6—8 разів зростала вартість сировини і матеріалів, а нашi оборотні ресурси, які давали змогу їх купити, зменшувалися у стільки ж разів. І не тільки вони, а й купівельна спроможність людей.

Арифметика проста: за рік ця спроможність зменшилася у 24 рази, а індексації жодного разу уряд не робив. Тому й товари лежать, а підприємствам вигідніше не працювати, не випускати товари. Скажімо, взимку Дніпропетровський металомеханічний завод, нічого не виробляючи, заощадив 2,5 мільярда карбованців на паливі. Хіба це правильна економіка, а тим більше приватизація?

**— Але жодне підприємство галузі ще не збанкрутувало?**

— Ні, бо маємо відповідальність перед людьми, яких, буквально, затягли в приватизацію. Шукаємо замовників — нині у нас це найголовніше. Бачите, комерціалізація торговельних підприємств теж наробила багато лиха. Теоретично, воно, може, й правильно. Це була ідея небезвідомого Володимира Ланового, який сказав, що, комерціювавшись, магазини будуть виривати у нас товар.

**— Виривають?**

— А навіщо їм зайві клопоти? Їм вигідніше, не надриваючись, здати приміщення в оренду. Ми намагалися розв'язати і їхні, і свої проблеми. Взяли пільговий кредит і запропонували магазинам: беріть його у нас, але закупіть наші товари, а через три місяці, вторгувавши, поверніть його банкові.

Не повірите, але один з керівників засміявся мені в обличчя: ви свої товари віддаєте нам безплатно. І що ви думаєте? Ми віддали — на 200 мільярдів карбованців, яких і досі не одержали. І справді, куди подітися — магазини ж не наші...

**— Можливо, це «хвороби» зростання?**

— Це — хвороби не зростання. Приватизація провадиться безконтрольно: хто що хоче, те й робить.

**— Але чому? Адже нарешті у підприємств з'явився реальний власник — трудовий колектив, який нині вже бачить свою вигоду. І працює на благо своє і народу...**

— Це за теорією. А на практиці, ми переконалися, справжніх власників у нашій Україні, як, до речі, і в інших державах, якийсь там відсоток. Решті трудящих — байдуже, хто той власник. Для них головне, щоб заробіток був високий.

Бачите, у нас нині постає проблема, в існуванні якої суспільство само собі боїться зізнатися: здається, ми починаємо переконуватися, що справедливої приватизації, на яку всі сподіваються, бути не може. І власниками всі бути не можуть, а лише якийсь відсоток людей, здатних управляти власністю.

А на цей стрижень нанизується ще одна проблема: керованість, управління приватизованим підприємством. От скажіть, що то за директор підприємства, у якого одна акція — стільки ж, скільки і в електрика? Хто його слухатиметься?

Ми повинні створити хазяїна. Можливо, купити йому 20—30 відсотків акцій, щоб він був заінтересований у підприємстві підприємства і не боявся, що завтра колектив власників усуне його з посади голосуванням.

До речі, такий приклад уже є: на заводі металокераміки в Обухові Київської області саме так стоїть питання. Директор вклав кошти в закупівлю сировини для підприємства, а колектив вимагає повернути їх на преміювання. Не послухається керівник — його, зрозуміло, знімуть.

**— А що ви пропонуєте?**

— Ми пропонували віддати хоч би 10 відсотків акцій керівникам приватизованих підприємств. Заперечив пан Пилипчук — депутат Верховної Ради: що буде, коли директор звільниться? Що буде — піде з десятьма відсотками. То не біда. Підприємство ж можна переакціонувати.

Розумію. Всі ми вийшли з перевернутого соціалізму, де звикли все порівну ділити. А треба — за здібностями, за умінням, за працьовитістю.

**— Євгене Сергійовичу, що насамперед слід зробити, на вашу думку, щоб приватизація була справжня?**

— Привести в порядок фінансову систему, переглянути податкову і валютну політику. На них тримається економіка, а не тільки приватизація. І зробити це слід надзвичайно акуратно, бо ми не просто переходимо від одного суспільства до іншого — ми йдемо до нього на зламах свідомості людей. А з цим жартувати не можна.

**— Хоч і не святкове у нас інтерв'ю, проте хай процвітає ваша галузь — для нас.**

— Дякую. А без розв'язання цих проблем і свято — не свято.

**Інтерв'ю взяла Валентина ПИСАНСЬКА.**




НАЦІОНАЛЬНА
ОСВІТНЯ
ПРОГРАМА
З РИНКОВИХ РЕФОРМ
ПРЕДСТАВЛЯЄ ЦИКЛ
РАДІО- ТА ТЕЛЕПРОГРАМ

РИНОК від А до Я

ВСЕ ПРО РИНОК, ВСІМ ПРО РИНОК

Радіо "ПРОМІНЬ", вівторок, 30 серпня, 8.00.
Тема передачі: "Фінансові посередники".
УР-1, четвер, 1 вересня, 20.30.
Тема передачі: "Досвід приватизації в Луганську".

ПРИВАТИЗАЦІЯ
бліц-ІНФОРМ
АКТУАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ХІД ПРИВАТИЗАЦІЇ
УР-1, вівторок, 30 серпня та п'ятниця, 2 вересня, 9.30.

ПЕРЕХРЕСТЯ
ВІДВЕРТІ РОЗМОВИ ПРО РИНКОВІ РЕФОРМИ
УТ-3, понеділок, 29 серпня, 20.30.
Тема передачі: "Акціонер: права та обов'язки. Частина III"
УТ-1; вівторок, 30 серпня, 8.10.
Тема передачі: "Приватизація житла"
Контактний телефон: 044 5433275.

ЩОТИЖНЯ
ОГЛЯД ЕКОНОМІЧНИХ ПОДІЙ В РЕГІОНАХ
УНІКА-ТВ, четвер, 1 вересня.

ПРИВАТ ІНФО
НОВИНИ
ПОДІЇ
ФАКТИ
Дивіться на каналі УТ-1, починаючи з вересня.

ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ, АНАЛІЗУЙТЕ, ДИСКУТУЙТЕ!



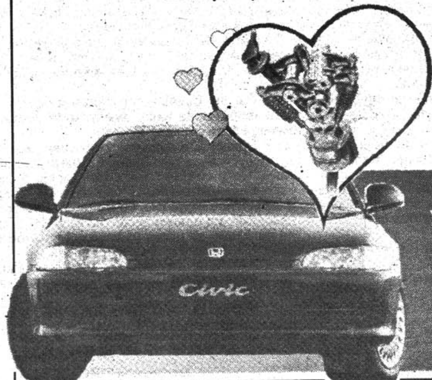

**Civic — 22 года популярности**

ХОНДА «СИВИК» IV поколения — это, прежде всего, — надежное и «умное» сердце — двигатель, способный превратить даже каплю горючего в силу движения.

**Остальное — лучше реально увидеть, потрогать (и даже купить !) в салоне СП «ДНИПРО МОТОР ИНВЕСТ»**

**Киев, проспект Победы, 57**

**Тел. (044) 442-20-19, 446-11-88**




Покупка у официального дистрибьютора дает право на гарантию от фирмы-изготовителя



МЕЛКООПТОВАЯ ДОПРОДАЖА

CMS 118

ЭЛЕКТРОННЫЕ КАССОВЫЕ АППАРАТЫ ЯПОНСКОЙ ФИРМЫ ROYAL®

ИМЕЕТСЯ
- Разрешение Главной Государственной налоговой инспекции № 73 от 2.06.94
- Сертификат (Заключение о соответствии) КНПО "Электронмаш" № 90 от 19.05.94

ДОПРОДАЖА CMS-118 по отличным ценам

| | USD | Тыс. крб |
|---|---|---|
| опт (>25) | 242 | 12584 |
| розница | 286 | 14872 |

Оплата — карбованцы
Гарантия — 1 год

Электронные кассы CMS 118 обеспечивают:
— печать даты и времени покупки на чеке;
— сохранение финансовой информации в памяти после отключения питания;
— автоматический подсчет налогов;
— полный финансовый отчет по всем проводимым операциям.



Мы сами обучаем персонал работе на электронных кассах и поставляем расходные материалы в течение всего срока эксплуатации

НЕМЕДЛЕННАЯ ПОСТАВКА СО СКЛАДА!

МАК Киев (044) 517-1529
РЕНОМЕ Ровно (0362) 26-44-55
КНЯЗЬ Львов (0322) 63-65-84
ДИАДЕМА Хмельницкий (03822) 5-95-22

ARTMASTER'94 & MAK

# Продаємо:

*автомобілі МАЗ усіх модифікацій; трактори МТЗ; автокрани «Івановець» 1 СМК-14; автошини 300 × 508р 320 × 508р.*

*За цінами нижчими від заводських.*

*Телефони в Мінську: /0172/ 30-74-40, 30-74-94, цілодобово. Тел./факс 30-74-95.*

**Регистрация предприятий под ключ в Крыму – зоне льготного налогового и валютного законодательства.**

Тел. в Симферополе (0652) 26-00-81, 26-00-85.

**Предприятие реализует** *глубинные насосы типа ЭЦВ 4", 5", 6", 8", 10", 12" со склада в Буче и на заказ (42 модели, станции управления, провод ВПП).*

**Тел. (04497) 52402.**

## Понеділок, 29 серпня

### УТ-І

14.40—15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Відеоінформація і реклама. Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Багатосерійний худ.телефільм «Бодетаун». 47, 48 серії.
17.30 Для дітей. «Вулик».
18.00 На Міжнародному фольклорному фестивалі у Луцьку.
19.00 УТН.
19.10 Ай Пі Київ рекламує.
19.15 Творче об'єднання «Громада» представляє: «Візитна картка»,«Ближче до діла», «Добрий знак». До 50-річчя визволення України від німецько-фашистських загарбників. «Пам'ять».
20.10 У вас в гостях дует «Писанка».
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Ай Пі Київ рекламує.
21.00 УТН.
21.35 Поради телерадіореклами.
21.40 Італійські пісні у виконанні народного артиста України Ф.Мустафаєва.
22.00 Ай Пі Київ рекламує.
22.05 Худ.фільм «Фіілаl».
22.45 «І святе, і грішне». В.Лазюта.
0.10 УТН.

### КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

15.00 Новини (з сурдоперекладом).
15.25 Джем.
16.00 Зоряний час.
16.40 Телерадіокомпанія «Мир».
17.00 Новини.
17.25 Світ сьогодні.
17.40 Азбука власника.
17.50 Погода.
18.00 Година пік.
18.25 Телесеріал «Дика Роза».
19.15 Ексклюзив. «Людина хто, людина ніхто...».
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Погода.
20.40 Монолог.
20.55 Спортивний огляд.
21.25 «Між ненавистю і любов'ю». Михайло Зощенко.
22.15 Канал ілюзій.
23.00 Новини.
23.10 Магік-шоу.

### УТ-2, УТ-3, КАНАЛ «РОСІЯ»

6.00 Вісті.
6.20 Потрібні... Потрібні...
6.30 Формула-730.
7.00 Час ділових людей.
7.30 Вустами малят.
8.00 Всесвітні новини Ей-Бі-Сі.
8.25 «Віра». Док.фільм.
8.45 Цілком таємно.
9.35 «Несс і Нессі». Худ.фільм для дітей.
10.35 Телегазета.
10.40 Селянське питання.
11.00 Вісті.
15.00 Вісті.
15.20 Мульти-пульти.
15.50 Там-там новини.
16.05 Нова лінія.
16.50 Бізнес в Росії.
17.05 Свято кожного дня.
17.30 Спасіння 911.
18.25 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.55 Київська панорама.
19.15 Візитка. Катерина Вороненко.
19.20 Мультфільми.
19.30 СНН.
20.00 Строката стрічка.
20.30 Перехрестя.
21.05 Візитка.
21.10 Худ.фільм «Смерть в об'єктиві». 1 частина.
22.10 «ДЕН-ТБ» представляє.
22.30 СІТ-3.
22.40 Телегра «5+1».
23.00 Вікна.
23.30 Худ.фільм «Смерть в об'єктиві». 2 частина.
0.30 СІТ-3.
0.35 Про-відео.

## Вівторок, 30 серпня

### УТ-1

8.00 УТН.
8.10 «Перехрестя».
8.45 Мультфільм «Енеїда».
9.55 Романси у виконанні Валерія Буймістера.
10.25 Доброго вам здоров'я.
10.55 «Молодий ювілей». 20 років тріо бандуристок Укртелерадіокомпанії.
12.00 УТН.
12.10 Худ.телефільм «За двома зайцями».
14.40—15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Відеоінформація і реклама. Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Багатосерійний худ.телефільм «Бодетаун». 49, 50 серії.
17.00 Наук.-поп. фільм «Навіщо перекладати Вергілія...»
17.20 «Море друзів». Спогади про Міжнародний фестиваль естрадної пісні у Ялті.
19.00 УТН.
19.10 Ай Пі Київ рекламує.
19.15 Архіви... Люди... Долі...О.Дов енко.
20.15 Запитуйте — відпо·ідає ю. приватизація майна державних дприємств.
20.35 Поради телерадіо лами.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Ай Пі Київ рекламу
21.00 УТН.
21.35 Блок-Нот.
21.55 Ай Пі Київ рекламує.
22.00 Худ.фільм «Польоти уві сні та наяву».
23.30 «Причарувала». Естрадна програма.
0.00 УТН.

### КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.30 «Ранок» (7.00 Новини).
8.00 Огляд ринку нерухомості.
8.15 Веселі нотки.
8.30 Телесеріал «Дика Роза».
9.05 Мультфільми.
9.20 Людина і закон.
9.45 Справа.
10.00 Новини (з сурдоперекладом).
15.00 Новини (з сурдоперекладом).
15.25 «Війна готовів». Мультсеріал (США).
15.50 Між нами, дівчатами...
16.05 Рок-урок.
16.40 За кулісами. Дніпропетровськ: шанс для процвітання.
17.00 Новини.
17.25 Хокей. Міжнародний турнір Кубок «Спартака». Зірки Росії — «Спартак» (Москва). У перерві — 18.05 Погода, 18.55 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Погода.
20.45 3 перших рук.
20.55 Тема.
21.45 IX телеконкурс молодих виконавців естрадної пісні «Ялта—Москва—Транзит-94».
23.15 Новини.
23.25 Програма «Х».
23.40 Авто-шоу.

### УТ-2, УТ-3, КАНАЛ «РОСІЯ»

6.00 Вісті.
6.20 Потрібні... Потрібні...
6.30 Формула-730.
7.00 Час ділових людей.
7.30 Улюблені мелодії.
8.00 Всесвітні новини Ей-Бі-Сі.
8.25 Репортер.
8.40 Без ретуші.
9.35 Телегазета.
9.40 XX століття у кадрі і за кадром. «Від «Катюші» до «Бурана».
10.40 Селянське питання.
11.00 Вісті.
15.00 Вісті.
15.20 Студія «Рост».
15.50 Там-там новини.
16.05 Нова лінія.
16.50 «Ваше право».
17.05 Людина справи.
17.40 Свято кожного дня.
17.55 Фільм-концерт «Чарівниця вечорниць».
18.15 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.45 Київська панорама.
19.05 Візитка. Оксана Марченко.
19.10 Мультфільми.
19.30 СНН.
20.00 Візитка.
20.05 Сезон.
20.20 «Приват-ТБ» представляє: «Дітвора», «Новини з-під парти», «Денс-блок», «Чіз».
21.40 Зворотний зв'язок.
21.50 Сьогодні на сьогодні.
22.00 Джемікс.
22.30 СІТ-3.
22.40 Теніс. Відкритий чемпіонат США.
23.40 СІТ-3.
23.45 Про-відео.

## Середа, 31 серпня

### УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Свічадо.
8.55 Студія «Укртелефільм» представляє: «Родина»(Рерихи).
9.35 Худ.фільм «Скарга».
10.50 «Тобі, Україно, моя пісня.»
11.50 Мультфільм для дітей.
12.00 УТН.
12.10 Худ.фільм «Польоти уві сні та наяву».
14.40—15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Відеоінформація і реклама. Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Багатосерійний худ.телефільм «Бодетаун». 51,52 серії.
17.00 На дитячому фестивалі мистецтв.
17.35 «Портрет». Сергій Танадайчук.
18.05 Господарем на землі.
18.35 «Біля млина». Фольклорно-етнографічна програма.
19.00 УТН.
19.10 Ай Пі Київ рекламує.
19.15 Худ.фільм «Вам і не снилось».
20.35 Поради телерадіореклами.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Ай Пі Київ рекламує.
21.00 УТН.
21.35 Кіноафіша вересня.
21.55 Ай Пі Київ рекламує.
22.00 А.Дяченко. «Благо-дарю». Вистава Київського російського драматичного театру ім.Лесі Українки. Бенефіс народної артистки України Ади Роговцевої.
23.40 Молодіжна студія. «Нон-стоп рандеву».
0.40 УТН.

### КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.30 «Ранок» (7.00 Новини).
8.00 Російський дайджест.
8.15 Мультфільм.
8.30 Телесеріал «Дика Роза».
8.55 Клуб мандрівників (з сурдоперекладом).
9.45 Діловий вісник.
10.00 Прямий репортаж про вивід російських військ із Німеччини.
13.00 Прямий репортаж про вивід російських військ із Німеччини.
15.00 Новини (з сурдоперекладом).
15.25 «Війна готовів». Мультсеріал (США).
15.50 Наш музичний клуб.
16.05 «Літаючий будинок». Мультсеріал.
16.40 За кулісами. У пошуках інвестора. Передача 2.
17.00 Новини.
17.25 Світ сьогодні.
17.40 Технодром.
17.50 Погода.
18.00 Година пік.
18.25 Телесеріал «Дика Роза».
18.50 «Якщо...». Ведучий В.Познер.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Погода.
20.45 Репортаж про вивід російських військ із Німеччини.
21.15 Л.Чурсіна у худ.фільмі «Графиня».
22.40 В гостях у Муслима Магомаєва.
23.20 Новини.
23.30 У світі джазу.

### УТ-2, КАНАЛ «РОСІЯ»

6.00 Вісті.
6.20 Потрібні... Потрібні...
6.30 Формула-730.
7.00 Час ділових людей.
7.30 Добрий ранок. Сніданок для чемпіонів.
8.00 Всесвітні новини Ей-Бі-Сі.
8.25 Телегазета.
8.30 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
9.20 Ранковий концерт.
9.40 Голоси. Молодіжна програма.
10.10 Селянське питання.
10.30 Урочиста церемонія виводу російських військ із Німеччини.
15.00 Вісті.
15.20 Студія «Рост».
15.50 Там-там новини.
16.05 Далекий Схід.
16.50 Рубежі.
17.05 «Модний художник Нікас Сафонов».
17.35 Ніхто не забутий.
17.40 Свято кожного дня.
17.55 З кінокамерою по світу. «Поема південної Чехії».
18.15 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.45 Київська панорама.
19.05 Для дітей. «Гра в класики».
19.35 Здрастуй, «Веселаде». І Міжнародний фестиваль української дитячої естрадної пісні. 1 частина.
20.20 Прем'єра худ.телефільму «Санта-Барбара».
21.10 «Хіала» пропонує.
21.20 Кримінальна хроніка тижня.
21.35 Телефільм «Історія Києва».
22.35 Чарівний промінь.
23.15 Заслужений симфонічний оркестр Укртелерадіокомпанії виконує Концерт Р.Шумана для фортепіано з оркестром.

## Четвер, 1 вересня

### УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Студія «Укртелефільм» представляє: «Світоч» (про маленьку художницю Сашу Путрю).
8.50 Док.фільм «Я ваш новий вчитель».
9.25 Худ.фільм «Вам і не снилось».
10.45 Народні пісні виконує Євгенія Мірошниченко.
11.00 Кінопроба.
12.00 УТН.
12.10 Надвечір'я.
13.05 Наше коло.
14.40—15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Відеоінформація і реклама. Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Багатосерійний худ.телефільм «Бодетаун». 53, 54 серії.
16.55 Освітній канал для школярів. До початку нового навчального року. Виступ заступника міністра освіти України В.І.Невесенка. Прем'єра циклу навчальних телевізійних фільмів «Уроки французької мови».
17.55 Канал «Д».
19.00 УТН.
19.10 Ай Пі Київ рекламує.
19.15 Фінансовий огляд.
19.30 Таланти і меценати.
20.20 «Ти моя пісне.» Ліричний концерт.
20.35 Поради телерадіореклами.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Ай Пі Київ рекламує.
21.00 УТН.
21.35 Акценти. До початку другої світової війни.
21.55 Ай Пі Київ рекламує.
22.00 До 50-річчя визволення України від німецько-фашистських загарбників. Худ.фільм «В бій ідуть тільки старики».
23.30 Молодіжна студія: «Гарт».
0.30 УТН.

### КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.30 «Ранок» (7.00 Новини).
8.00 Огляд ринку нерухомості.
8.15 Подивись, послухай...
8.40 Телесеріал «Дика Роза».
9.10 Звучить домра.
9.25 «Кавказ. «Кабардино-Балкарія». Док.телефільм.
9.45 Підприємець.
10.00 Новини (з сурдоперекладом).
15.00 Новини (з сурдоперекладом).
15.25 «Війна готовів». Мультсеріал (США).
15.50 Діти Москви.
16.40 Телерадіокомпанія «Мир».
17.00 Новини.
17.25 Документи і долі.
17.40 Загадка «СБ».
17.50 Погода.
18.00 Година пік.
18.25 Телесеріал «Дика Роза».
18.50 «Щоб пам'ятали...» Авторська програма Л.Філатова.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.30 Погода.
20.40 Москва — Кремль.
21.00 Лотто «Мільйон».
21.30 «Подорож до знань». Розважальна програма.
22.00 IX телеконкурс молодих виконавців естрадної пісні «Ялта—Москва—Транзит-94». Закриття конкурсу. У перерві — 23.00 Новини.

### УТ-2, КАНАЛ «РОСІЯ»

6.00 Вісті.
6.20 Потрібні... Потрібні...
6.30 Формула-730.
7.00 Час ділових людей.
7.30 Сім нот у тиші. Б.Окуджава.
8.00 Всесвітні новини Ей-Бі-Сі.
8.25 Поїхали.
8.35 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
9.25 «Котлован». Док.фільм.
10.35 Телегазета.
10.40 Селянське питання.
11.00 Вісті.
15.00 Вісті.
15.20 Студія «Рост».
15.50 Там-там новини.
16.05 Нова лінія.
16.30 «Дивлячись із Нижнього».
16.50 М-трест.
17.05 Будні.
17.45 Свято кожного дня.
17.55 Хроно.
18.25 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.55 Київська панорама.
19.15 Док.фільм «Візьміть славу миру сього».
19.35 Прем'єра худ. телефільму «Санта-Барбара».
20.25 Здрастуй, «Веселаде». І Міжнародний фестиваль української дитячої естрадної пісні. 2 частина.
21.15 «Хіала» пропонує.
21.25 «Слов'янський базар-94». Концерт артистів України.
23.05 Док.відеофільм «Олеський замок».

## П'ятниця, 2 вересня

### УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Фінансовий огляд.
8.25 Док.фільм «Життя як день».
9.15 Українські народні пісні виконує дипломант конкурсу вокалістів А.Смаржевська.
9.55 Камерний концерт.
10.30 Худ.фільм «В бій ідуть тільки «старики».
12.00 УТН.
12.10 Молодіжна студія. «Гарт».
14.40-15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім». Відеоінформація і реклама. Комп'ютерна інформація — абонентам.
16.00 УТН.
16.10 Багатосерійний худ.телефільм «Бодетаун». 55, 56 серії.
16.55 «Чемпіон з Васильківки».
17.25 Наш спільний дім — Європа.
17.55 «Шолом». Музика та народні традиції єврейського народу.
18.30 Молодіжна студія. «Містер Х».
19.00 УТН.
19.10 Ай Пі Київ рекламує.
19.15 Літературно-мистецька студія «Основа».
20.00 Побачення з оперетою.
20.35 Поради телерадіореклами.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Ай Пі Київ рекламує.
21.00 УТН.
21.35 Поради телерадіореклами.
21.40 Громадська думка.
22.00 Ай Пі Київ рекламує.
22.05 Уперше на екрані. Худ.фільм «Аутсайдери».
23.15 Арт-майдан.
0.15 УТН.

### КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.30 «Ранок» (7.00 Новини).
8.00 Новий старт.
8.15 «Сорока».
8.40 Телесеріал «Дика Роза».
9.10 Лідія Скобликова. Автопортрет.
9.45 Бізнес-клас.
10.00 Новини (з сурдоперекладом).
15.00 Новини (з сурдоперекладом).
15.25 В гостях у казки. Худ.телефільм «Проданий сміх». 2 серія.
16.35 Мультфільм.
16.50 Азбука власника.
17.00 Новини.
17.25 Кіпр: перехрестя болю і надії.
17.45 Людина і закон.
18.15 Погода.
18.20 Телесеріал «Дика Роза».
18.50 Поле чудес.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 Погода.
20.45 Людина тижня.
21.05 У клубі детективів. Худ.фільм «Кожному своє пекло» (Франція).
23.00 Новини.
23.10 Політбюро.
0.00 Чемпіонат світу з водних видів спорту. Стрибки у воду.

### УТ-2, УТ-3, КАНАЛ «РОСІЯ»

6.00 Вісті.
6.20 Потрібні... Потрібні...
6.30 Формула-730.
7.00 Час ділових людей.
7.30 «Містечко». Розважальна програма.
8.00 Всесвітні новини Ей-Бі-Сі.
8.25 Поїхали.
8.35 Й.Сук. Серенада для камерного оркестру.
9.00 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
9.50 Телегазета.
9.55 «К-2» представляє.
10.40 Селянське питання.
11.00 Вісті.
15.00 Вісті.
15.20 Студія «Рост».
15.50 Там-там новини.
16.05 Саратовські інтелігенти.
16.50 Дісней по п'ятницях. «Я не людина». Худ.фільм. 1 серія.
17.45 Свято кожного дня.
17.55 Студія «Укртелефільм» представляє: «Благо».
18.25 Всеперемагаючий голос віруючого.
18.55 Київська панорама.
19.15 Візитка. Ганна Безулик.
19.20 Мультфільми.
19.35 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
20.25 Візитка.
20.35 СНН.
21.00 Щотижня. Прем'єра.
21.20 Віннер-до.
21.30 МТВ представляє: «Перший погляд».
22.00 Віннер-після.
22.20 Сьогодні на сьогодні.
22.30 СІТ-3.
22.40 Футбол як футбол.
23.40 Про-відео.
0.10 СІТ-3.
0.15 Теніс. Відкритий чемпіонат США.

## Субота, 3 вересня

### УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 Концерт переможців Всеукраїнського конкурсу бандуристів.
9.10 До 50-річчя визволення України від німецько-фашистських загарбників. Док.фільм «Довженко». Щоденник. 1941-1945 рр.».
10.00 Зона тривоги. Альтернативи атомної енергетики.
10.30 Доброго вам здоров'я. Урологія, офтальмологія, отоларингологія.
11.00 Україна сьогодні. Програма для співвітчизників за кордоном.
11.50 Всесвітній спортивний огляд «Жиллетт».
12.20 На замовлення глядачів. Худ.телефільм «Схованка біля Червоних Каменів». 3 і 4 серії.
14.30 Блага вість з Ріком Ренвером.
15.00 УТН.
15.10 Концерт учнів Київського хореографічного училища.
16.10 Живе слово.
16.45 Футбол. Матч ветеранів «Динамо»(Київ) — «Спартак»(Москва). 2 тайм.
17.15 Міжнародний фестиваль дитячої творчості «Первоцвіт». 1 частина.
17.45 Мультфільм.
17.55 Муз.комедія «Приморський бульвар». 1 серія.
19.00 УТН.
19.10 Ай Пі Київ рекламує.
19.15 Хроніка МВС.
19.30 Прем'єра док.фільму «Диво старого Тіраса» («Укртелефільм»).
20.10 Вікно в Америку.
20.40 На добраніч, діти.
20.55 Ай Пі Київ рекламує.
21.00 УТН.
21.35 Ай Пі Київ рекламує.
21.40 Худ.фільм «Мистецтво жити в Одесі».
23.10 Естрадна програма за участю Лади Денс.
0.10 УТН.

### КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

6.30 Суботній ранок ділової людини.
7.15 Спорт-шанс.
7.45 Слово пастиря. Митрополит Кирило.
8.00 «Марафон-15» — малятам.
8.30 Москва. Білоруський вокзал.
8.45 Телерадіокомпанія «Мир».
10.00 Ранкова пошта.
10.30 Я — жінка.
11.00 Новини культури.
11.10 «Смак».
11.25 Актори і долі. Худ.фільм «У мертвій петлі».
12.55 «Палітра».
13.30 Телескоп.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.15 Репортаж про зустріч російських військ, що прибули з Німеччини.
15.00 Мініатюра.
15.10 «Кетвізл». Худ.телесеріал для дітей.
15.35 Ольга і Михайло Жемчужні у програмі «Співай, гітаро».
16.05 У світі тварин. Життя зоопарків (США).
16.50 Щасливий випадок.
17.40 До і після...
18.35 Худ.фільм «Айвенго». 3 серія (США).
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини плюс.
20.35 Погода.
20.45 Телесеріал «Комісар». 11 серія.
21.45 «Говори мені про Росію...». Концерт майстрів мистецтв, присвячений виводу російських військ із Німеччини.
23.30 Новини.
23.40 Погода.
23.45 «Академія».

### УТ-2, УТ-3, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.25 Мульти-пульти.
7.45 «Прелюдія до біографії». Док.фільм.
8.05 Студія «Рост».
8.35 Пілігрим.
9.20 Ретро-шлягер.
9.50 До Москви — далеко.
10.35 Режисер І.Фрез. «Карантин». Худ.фільм.
11.55 Телеконкурс юристів.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Зірки Америки.
13.50 Мульти-пульти.
14.00 Прем'єра док.телефільму «Росія молода». 9 серія.
14.55 Телеерудит.
15.00 Тиша №9.
15.45 Програма із циклу «Поліція США».
16.20 Футбол без кордонів.
17.15 Міжнародна християнська програма «Відповіді».
17.45 Програма док.фільмів.
18.30 Київська панорама.
18.50 Точка зору.
19.05 Візитка. Анатолій Бондаренко.
19.10 Мультфільми.
19.30 СНН.
20.00 Хіт-рік.
20.35 Візитка.
20.40 «Мегаполіс» представляє.
20.55 Сьогодні на сьогодні.
21.05 Шанс. Проблеми СНІДу.
21.35 Вечірні розваги для дорослих.
22.05 Ток-шоу «Чорний кіт».
22.30 СІТ-3.
23.40 «Євразія-ТБ» представляє. Худ.фільм «Фамільні скарби».
1.00 СІТ-3.
1.05 Про-відео.

## Неділя, 4 вересня

### УТ-1

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 До 200-річчя Одеси.«Перлина біля моря».
9.30 Док.телефільм «Завтра похід буде».
10.05 Муз.фільм «Я з тобою не прощаюсь».
10.35 Телефільм «Настанет свой черед». (М.Цветаева).
11.35 Служу народу України.
12.10 До 100-річчя від дня народження О.Довженка. Незабутнє. Худ.фільм «Аероград».
13.50 Мультфільм.
14.00 Зичимо щастя.
15.00 УТН.
15.10 Село і люди.
15.55 Міжнародний фестиваль дитячої творчості «Первоцвіт». 2 частина.
17.10 Муз.комедія «Приморський бульвар». 2 серія.
18.15 Свічадо.
19.00 УТН.
19.20 Ай Пі Київ рекламує.
19.25 Із циклу «Золоте намисто України». Док.фільм«Володимир-Волинський».
19.35 Артистичне казино.
20.05 Все живе.
20.25 «Суперкнига-2».
20.55 Ай Пі Київ рекламує.
21.00 УТН.
21.30 Диригує Андріан Бриттан (США).
21.55 Ай Пі Київ рекламує.
22.00 «Без протоколу». Аналітична програма.
22.30 Спортокур'єр.
22.40 Уперше на екрані. Худ.фільм «Як тіні метаються в бурю» (США).
0.10 УТН.

### КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

7.15 Олімпійський ранок.
7.50 «Спортлото».
8.00 «Марафон-15».
8.30 З ранку ранесенько.
9.00 «Полігон».
9.30 Доки всі вдома.
10.00 Кришталевий черевичок.
10.55 Екстро-НЛО.
11.25 Здрастуйте.
11.55 «Після Столипіна». Наук.-поп.фільм. Частина 4.
12.55 «Шпаргалка» з подарунком. Мультфільм «Їжачок у тумані».
13.10 Док.серіал «Підводна одіссея команди Кусто».
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 Телерадіокомпанія «Мир».
15.00 Живе дерево ремесел.
15.05 Мультфільм.
15.20 Америка з М.Таратутою.
15.55 Хокей. Міжнародний турнір Кубок «Спартака». Фінал. У перерві — 17.20 Новини.
18.30 Телеоплоція.
18.45 Бомонд.
19.05 Погода.
19.10 Жан-Поль Бельмондо у худ.фільмі «Веселий великдень» (Франція).
21.00 «Неділя».
21.50 Спортивний уік-енд.
22.50 Вокзал мрії. Юрій Башмет.
23.00 Новини.
23.10 Кохання з першого погляду.

### УТ-2, УТ-3, КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.25 Мульти-пульти.
7.45 Здорово живеш.
8.05 Студія «Рост».
8.30 Доброго ранку, Європо.
9.00 Передача про село.
9.30 К.Мажейка. Репортажі з Іспанії.
10.00 Ати-бати...
10.30 У Будинку Гоголя.
11.00 «Вона захищає Батьківщину». Худ.фільм.
12.30 Кліп-антракт. П.Каас.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 «Не вирубати...»
13.35 Сигнальний примірник.
13.45 У світі тварин.
14.40 Кіно у вересні.
14.55 Чемпіонат Росії з футболу. «Спартак» (Москва) — «Торпедо» (Москва). У перерві — Свято кожного дня.
17.00 Чарівний світ Діснея. «Гуффі і його команда», «Чорний плащ».
17.55 Яхад.
18.40 Обличчям до столиці.
19.10 Візитка. Ганна Безлюдна.
19.15 Мульти-бульки.
19.30 СНН.
20.00 Візитка.
20.05 Телесеріал «Следжхаммер».
20.35 Чорним по білому.
20.40 Капітан-відео.
21.00 Худ.фільм «Сеньйорита».
22.00 Американські письменники («Уорлднет», США).
22.30 СІТ-3.
22.40 Теніс. Відкритий чемпіонат США.
23.40 СІТ-3.
23.45 Про-відео.

**(Друкується з комп'ютерного набору агентства Укрінформ).**

# А ТЕПЕР — МОСКОВСЬКИЙ «СПАРТАК»!

## Київські футболісти вийшли до Ліги чемпіонів!

*«Динамо» (Київ, Україна) — «Сількеборг» (Сількеборг, Данія). 3:1 (перший матч — 0:0). Попередній етап Ліги чемпіонів. Голи: Скаченко, 21 (1:0), Ковалець, 28 (2:0), Фернандес, 74 (2:1), Косовський, 90 (3:1).*

*«Динамо»: Шовковський, Леженцев, Ващук, Хомин, Шаран, Ковалець, Косовський, Скаченко, Михайленко, Леоненко (Ребров, 46), Шкапенко (Призетко, 80),*

*«Сількеборг»: Росбах, Кестбірг, Ларсен, Марович (Резе, 87), Бруун, Лаурсен, Бордінгаард, Соренсен, Фредріксен, Хансен (Тюгесен, 34), Фернандес.*

*Попереджено Шарана, Лаурсена, Брууна, Соренсена.*

*Суддя Яаб Уіленбург (Нідерланди).*

*Київ. Республіканський стадіон. 60000 глядачів.*

Що не кажи, чудовий подарунок зробили динамівські футболісти землякам до Дня незалежності, переігравши чемпіона Данії.

Утім, гра, незважаючи на переконливий рахунок, була досить драматичною. У першому таймі спостерігалася повна перевага господарів, які за підтримки величезної глядацької аудиторії діяли на високих швидкостях, мов окрилені. І, як наслідок, два красені голи. Скаченко точно пробив головою після розіграшу кутового. А Ковалець вчасно пішов на добивання і несильним ударом вкотив м'яч у нижній кут. Якщо по справедливості, то кияни ще разів з чотири мали домагатися успіху.

Під кінець першого тайму гості оговталися і гра вирівнялася. А після перерви датчани й поготів активізувалися.

— Відчувається відсутність Леоненка, — сказав мені наставник олімпійської збірної нашої країни Володимир Мунтян. — У динамівців помітно знизилася гострота дій попереду...

І, як кажуть, пішло-поїхало. Занервував Шовковський, якого надто вже часто тривожили датські гравці. А удар головою Фернандеса йому відвести не вдалося. У повітрі запахло смаженим. Адже забий гості ще гол — і вони потрапляють до Ліги чемпіонів, тож кинулися стрімголов атакувати. А кияни, хоч і втомилися помітно, все ж упіймали зухвальців на контратаці. Ребров точним пасом вивів у прорив Косовського і той потужним ударом розставив всі крапки над «і».

Після зустрічі відбулася традиційна прес-конференція. На ній головний тренер гостей Бу Нільссон, дуже симпатичний чоловік, подякував динамівським керівникам за чудовий прийом.

— І суддівство було на високому рівні, — сказав він. — І моя команда мені сподобалася, але тільки в другому таймі. Вона грала тоді, як на мене, ліпше від «Динамо». Ми мали хороші шанси, і в кінці зустрічі ледьледь не добилися потрібного результату — 2:2. Однак красивий третій гол Косовського (мені дуже сподобався цей гравець, як і його колеги Леоненко, Ковалець та Шовковський) вбив нашу надію.

Стосовно подальших виступів киян у Лізі чемпіонів, то на думку пана Нільссона, вони мають виступити успішно. Тренер сказав, що мюнхенська «Баварія» за день перед цим програла матч національного чемпіонату в гостях «Фрайбургу» — 1:5. То чому б і киянам не попсувати нерви команді Папена? На своєму полі київське «Динамо» — то велика сила. Вона здатна подолати навіть російський «Спартак».

— Через рік я бачу «Динамо» сильним європейським клубом — за умов, якщо вдасться зберегти найкращих гравців. І неодмінно треба посилити гру в захисті. З нападом у динамівців проблем не існує...

Головний тренер киян Йожеф Сабо дав позитивну оцінку грі підопічних у першому таймі. А от у другому — далася взнаки недостатня функціональна підготовка. І це не дивно, бо команді не вистачило часу для підготовки до сезону. Ще раз Й.Сабо похвалив новобранців колективу. Він детально роз'яснив своє негативне ставлення до проведення товариського матчу національної збірної проти команди Об'єднаних Арабських Еміратів і тренувального збору в Болгарії.

— Ми дотримуватимемося законів ФІФА, — сказав Йожеф Йожефович. — І Базилевич отримає наших гравців за п'ять днів перед офіційним поєдинком чемпіонату Європи з Литвою. До матчу зі «Спартаком» готуватимемося найретельнішим чином. Хоча є чимало проблем ...

А ми нагадаємо вам, що цей матч відбудеться в Києві 14 вересня.

Віктор **БРАНИЦЬКИЙ.**



**На знімках:** гострий момент біля воріт датчан; радіють Віталій Косовський (ліворуч) і Сергій Скаченко, вони забили по м'ячу у ворота «Сількеборга».

Фото Сергія **КОВАЛЬЧУКА.**

## Фора була завеликою

**«Шахтар» (Донецьк, Україна) — «Ліллестрем» (Норвегія). 2:0.** Повторний матч попереднього етапу Кубка УЕФА. Голи: Орбу, 49 (1:0), Петров, 56 (2:0).

**«Шахтар»:** Шутков, Леонов, Бабій, Ященко, Попов, Ателькін (Онопко, 77), Біліченко, Погодін (Матвєєв,68), Петров, Кривенцов, Орбу.

**«Ліллестрем»:** Гродас, Бертсен, Якобсен, Б'ярманн, Бергдольму, Педерсен, Т.Гулбрандсен, Хедман (Сандстю, 60), Інгебрігтсен, Сулбаккен, Йонсен.

Суддя Рішард Войцик (Польща).

Попереджено Бернтсена, Леонова, Петрова, Попова.

Донецьк. Стадіон «Шахтар». 22000 глядачів.

Перший матч у Норвегії донеччани програли — 1:4. Фора була завеликою і надолужити прогаяне нашим землякам вдома, на жаль, не вдалося. Вони зійшли з дистанції.

## Вирок Марадоні

Інформаційні агентства передали з Цюріха, що за вживання стимуляторів під час чемпіонату світу FIFA дискваліфікувала 33-річного аргентинського футболіста Дієго Марадону на 15 місяців і оштрафувала на 20 тисяч швейцарських франків (15 тисяч доларів США).

## Кубок країни з футболу

**1/64 фіналу.** Хутровик (Тисмениця) — Авангард (Жидачів) — 2:0, Бактянець (Базалове) — Галичина (Дрогобич) — 0:2, Бескид (Надвірна) — ЛАЗ (Львів) — 4:2, Карпати (Чернівці) — Фетровик (Хуст) — 0:2, Кристал (Дубно) — Адвіс (Хмельницький) — 2:4, Підшипник (Луцьк) — Сокіл (Золочів) — 7:1, Птахівник ( Великі Гаї) — Газівник (Комарне) — 0:3, Лада (Чернівці) — Дністер (Заліщики) — 2:0, Крок (Житомир) — Енергетик (Нетішин) — 6:0, Колос (Карапиші) — Керамік (Баранівка) — 1:2, Хімік (Вінниця) — Трансімпекс (Вишневе) — 1:0, Зміна (Київ) — Сула (Лубни) — 3:0, Локомотив (Сміла) — Нива (Миронівка) — 0:2, Локомотив (Знам'янка) — Вагонобудівник (Кременчук) — 1:0, Первомаєць (Первомайське) — Дністровець (Білгород Дністровський) — 1:4, Локомотив (Конотоп) — Гарт (Бородянка) -:+, Авангард (Мерефа) — Металург (Новомосковськ) — 1:0, Нафтохімік (Кременчук) — Нафтовик (Охтирка) — 1:0, Металург (Кривий Ріг) — Оскол (Куп'янськ) — 1:0, Нива-Віктор (Новомиколаївка) —Сіріус (Жовті Води) — 1:1 (пенальті — 4:3), Таврія (Новотроїцьк) — Артанія (Очаків) — 7:0, Нива (Нечаяне) — Чорноморець-2 (Одеса) — 0:1, Чайка (Охотникове) — Динамо (Саки) — 1:2, Харчовик (Білозірка) — Титан (Армянськ) — 0:1, Родіна (Першотравенськ) — Шахтар (Горлівка) +:-, Гарант (Донецьк) — Динамо (Луганськ) — 2:3, Дружба (Бердянськ) — Азовець (Маріуполь) — 0:0 (пенальті — 3:4).



ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України. Видавець — Президія Верховної Ради України. 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Перший заст. головного редактора А. ГОРЛОВ.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
♦ Рукописів не повертаємо.
♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець. ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 380290.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 0311161.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».